

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inserati do 30 pett 4. — Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati pett vrsta 4. — Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2. — Din. Popust po dogovoru inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240. — Din. za inozemstvo 420. — Din.

Upravništvo: Knafljova ulica šte. 5, pritličje. — Telefon šte. 304.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo: Knafljova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

V sredo se sestanejo oblasne skupščine

Otvorjene bodo s kraljevimi ukazi, ki jih prečitajo veliki župani. — Ljubljanska oblasna skupščina bo zborovala na magistratu, mariborska v porotni dvorani.

V smislu kraljevega ukaza se v sredo, 23. t. m. otvorijo in konstituirajo novoizvoljene oblasne skupščine. Tudi ljublj. veliki župan je ukrenil vse potrebno za zasedanje in otvoritev ljubljanske oblasne skupščine. Prostor Kmetijske družbe na Turjaškem trgu so oblasni skupščini in oblasnemu odboru določili kot pisarniški prostor, otvoritvena seja skupščine pa se vrši v sejni dvorani mestnega magistrata, ki bo število članov skupščine primerno preurejena, ker je v dvorani sedežev le za 48 oseb.

Oblasna skupščina se sestane v sredo, 23. t. m. ob 8. jutraj.

Kakor bivši kranjski deželni zbor,

bo tudi ljubljanska oblasna skupščina začela s slovesno službo božjo. Član skupščine, ribniški dekan Ivan Skubic bo imel v stolnici ob asistenci duhovščine peto mašo z »Veni sancte spiritus!«. Najstarejši član skupščine, bivši minister Jože Gostinčar bo prevzel začasno predsedstvo, na kar bodo odredene volitve predsedstva in treh odborov. Skupščina bo otvorjena s kraljevim ukazom, ki ga bo prečital v imenu vlade veliki župan dr. Baltič.

Mariborska oblasna skupščina se sestane istočasno kakor ljubljanska v porotni dvorani mariborskega okrogne sodišča.

Izobešanje zastav je kaznjivo

Kuriozna izjava notranjega ministra na današnji seji Narodne skupščine. — Zopetni burni prizori. — Skupščina odgodena do četrtka.

— Beograd, 19. februarja. Današnja seja Narodne skupščine je bila pred prehodom na dnevni red zelo zanimiva in živahna, pozneje pa je izginilo vse zanimanje ter je potekala povsem monotono. Govorniki so govorili skoraj pred prazno dvorano. Opozicija je v svojem veličanstvu nadaljevala včeraj začeto akcijo proti notranjemu ministru, ki se je tudi na današnji seji moral zagovarjati radi terorja, ki ga vrše njegovi podrejeni organi nad pristaši opozicijskih strank.

Sejo je otvoril predsednik s polurno zamudo ob 10.30. Po običajnih formalnostih je notranji minister Boža Maksimović najprej odgovarjal na interpelacijo posl. Pere Markovića (dav. dem.), ki jo je postavil že meseca septembra l. l. radi postopanja srezkega poglavarja v Prokuplju. Septembra je imel tam Ljuba Davidovič svoj shod in pri tej priliki so nekateri njegovi pristaši izobešili zastave. Srežki poglavar je dal orožnikom nalog, da so vse te ljudi zabeležili ter jih pozneje kaznovali deloma z zaporom, deloma pa z globami.

Notranji minister je v svojem odgovoru poudarjal, da je srežki poglavar postopal v smislu obstoječih predpisov, češ da je dovoljeno izobešanje državnih zastav samo o priliki državnih praznikov, ob kraljevem prihodu in sličnih svečanih prilikah, ne pa pri obisku popolnoma privatnih oseb. Ta odgovor je izzval v vrstah opozicije viharne proteste. V splošnem trušči sploh ni bilo več mogoče slišati na-

daljnih izjav notranjega ministra. Pera Marković je zahteval od notranjega ministra točen odgovor, ali je srežki poglavar postopal po njegovem nalogu. Maksimović je na to izjavil, da je bil dotični poglavar kljub svojem korektnemu postopanju pozneje upokojen. Pera Marković je ostro nastopil proti notranjemu ministru, naglašajoč, da to ni prvi slučaj in da so pod ministrovim protektoratom poslance ne le zapirali, marveč tudi pretepali in celo streljali na nje. Zahteva od skupščine, da zaščiti poslance pred terorjem notranjega ministra. V skupščini je nastal nov vihar, ki se je polegel šele, ko je predsednik odredil prehod na dnevni red.

V nato sledeči proračunski debati je prvi govoril dr. Pelić (hrv. feder.), ki je kritiziral današnji laži-parlamentarizem ter protestiral proti tem, da ni v vladi nobenega Hrvata. Govornik zahteva tudi takšnje osnove zunanega parlamentarnega odbora.

Kot drugi je govoril zemljoradnik Joca Jovanović-Pišon. Ki je stvarno kritiziral pomanjkljivost proračuna ter naglašal, da je pritegnitev nepravilnosti v vlado ustvarila nevaren precedens. Ker nima zaupanja v tako vlado, bo glasoval proti proračunu.

Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja je sklicana za v četrtek, dne 24. t. m. Na dnevnem redu je obtožba Radičevcev proti notranjemu ministru Boži Maksimoviću.

Samostojni in Davidovičevi demokrati

Konferenca delegatov SDS iz Srbije. — Svetozar Pribičević o politični situaciji in o razmerju SDS do Davidovičevcev.

— Beograd, 19. februarja. Danes se je vršila v hotelu Imperial konferenca delegatov SDS iz Srbije, na kateri se je razpravljalo o političnem položaju in strankarskih razmerah v Srbiji. Konferenco, katere se udeležuje 120 delegatov iz vseh okrajev Srbije, je otvoril predsednik SDS Svetozar Pribičević, ki je uvodoma razmotril splošni politični položaj. V obširnem govoru je pojasnil razvoj dogodkov, potek zadnje vladne krize ter uspeh pri oblatnih volitvah. Poudaril je potrebo poglobitve strankarskega dela med narodom zlasti tudi v Srbiji. Izid oblatnih volitev je dokazal, da voliči odobravajo sedanjo neomahljivo in odločno politiko SDS. Govornik se je nato obširno bavil z odnosi SDS napram ostalim strankam, zlasti napram Davidovičevim

demokratom in pojasnil, kako je prišlo do razcepa. Posebno je poudaril, da sta se obe demokrati skupini razšli iz načelnih in programskih razlogov, nikakor pa ne iz kakršnihkoli osebnih razlogov. Kot posebno značilno za politiko Davidovičevcev je naglasil dejstvo, da vzdržujejo zveze s klerikalci ne le takrat, kadar so ti v opoziciji, marveč tudi sedaj, ko so klerikalci v vladi. Če se bodo Davidovičevci zopet znašli z SDS na listi liniji, ni nobenih zadržkov za zopetno skupno delovanje.

Nato se je razvila obširna diskusija o delovanju strankinih odborov v raznih pokrajinah Srbije. Opoldne je bila konferenca prekinjena in se nadaljuje popoldne. Konferenci posvečajo vsi politični krogi veliko pažnjo.

IZBEREN UGASLEGA VULKANA

— Onstanca, 19. februarja. Mornarji, ki prihajajo s Črnega morja, poročajo, da je kavkaški vulkan Zgorik, ki leži ob črnomorskem obali in ki se ga je splošno smatralo za ugaslega, prišel včeraj nenadoma bruhati. Vse okoliške vasi so uničene. Skoraj meter debela lava je zasula vso pokrajino. Koliko je katastrofa zahtevala človeških žrtvic, še ni znano.

NUNCIJ PELEGRINETTI ODIDE

— Beograd, 19. februarja. Današnja »Politika« poroča iz zanesljivega vira, da bo papeški nuncij na našem dvoru Mgr. Pellegrinetti premeščen v istem svojstvu v Varšavo. Listi dostavljajo, da se ta vest kljub demantjem, ki so izšli v zadnjih dneh iz cerkvenih krogov, na merodajnem mestu potrjuje.

ZAPRTA IGRALNICA

— Zagreb, 19. februarja. Policija je danes zaprla igralnico v Grand hotelu z ozirom na vesti nekaterih zagrebških listov, da se tam vrše hazardne igre, pri katerih so nekateri izgubili ogromne vsote. Igralnico je vzdrževal neki zagrebški klub. Baje so v afero zapletene nekatere ugledne osebe.

ZAMETI V TURCIJI

— Atene, 19. februarja. V evropski in azijski Turčiji vladajo že tri dni hudi snežni zameti. Skoraj povsod je zapadel meter debel sneg. Temperatura je rapidno padla. V bližini selišč so se pojavila cela krdela volkov, ki prihajajo celo v mesta. Veliko krdelo je napadlo mesto Trapeunt ter razmesarilo osem oseb. V vsej Mali Aziji je hud mraz. V Adami je po sedmih letih zopet prvič zapadel sneg.

Jugoslovensko-bolgarske lige

Nova akcija za zблиžanje obeh narodov. — Vedno več pristašev zблиžanja v Jugoslaviji in Bolgariji. — Pogoji trajnega prijateljstva in bratskega sožitja.

Akcija za zблиžanje med Jugoslavijo in Bolgarsko se uspešno nadaljuje. Po značilnih izjavah književnikov iz Bolgarije in Jugoslavije prehaja sedaj akcija na mladino, kar je nedvomno najboljši znak, da je gibanje med Bolgari in Jugoslaveni za boljše medsebojne odnose na uspešnem potu.

Iniciativa prihaja sedaj iz Pariza. Tam, kaj se je že pred dalj časa ustanovila jugoslovensko-bolgarska liga, ki združuje v svojem okrilju tako Srbe, Hrvate in Slovence kakor tudi Bolgare. Obširna izjava, ki jo je liga izdala pravkar o aktualnem problemu balkanske politike, to je političnem prodiranju Italije na Balkan, prica, da se pariška liga zaveda položaja in da pravilno presoja poglavitne probleme nacionalno-političnega stanja današnja Balkana.

Pariška jugoslovensko-bolgarska liga si je vzela za svojo neposredno nalogo, zaustaviti zблиževalno akcijo v Jugoslavijo kot v Bolgarijo. V ta namen poziva liga vse svoje prijatelje v obeh državah, da ustanovijo lige, slične pariški. Novoizvoljeni odbor je sklenil, da priredi v kratkem dve zborovanji, eno v Beogradu, drugo v Sofiji, kjer bodo nastopili kot govorniki glavni predstavitelji lige, Bolgar Dine Kostev in Jugosloven Boža Pavlovič. Zelja pariške lige je, da se priredita enaki zborovanji tudi v Zagrebu in Ljubljani, kjer bi govoril tudi Kostev.

Zastopali smo vedno stališče, da spada zблиžanje z Bolgari v bodoči program Srbov, Hrvatov in Slovencev, smatrajoč čim tesnejšo alijanso med našo kraljevino in Bolgarijo za prirodni postulat slovenske politike in da mora tvoriti taka zveza naš cilj, ker se na njej, najsigurnejše osnove, stabilnost celotne balkanske situacije. Toda sodili smo, da je za to treba časa, da se pozabi vojna doba s svojimi strahotami, in

da se mora srbskemu delu naroda dati prilika, da se na znotraj pripravi za zблиžanje. Osebito smo odklanjali forsiranje zблиževalne akcije s slovenske in hrvatske strani, ako bi mogla napraviti vtis, kakor da je naperjena proti Srbom ali da hoče brskirati srbski del.

Do danes se je situacija precej spremenila. Ofenziva Italije je postavila problem zблиžanja z Bolgari na dnevni red hitrejšega, nego si je bilo pri nas mogoče predstavljati. Po drugi strani se je med Bolgari možno pokazala težnja, stopiti v boljše odnose z nami in naposled so Srbi pričeli razpravljati o zблиžanju z Bolgari poprej, nego smo si mislili. Ni se tedaj mogoče ubraniti spoznanju, da je postal problem sporazuma med obeh narodoma najaktualnejši problem naše nacionalne politike.

Potrebna pa je še ena rezerva. Po mnogih znakih je soditi, da je v vseh bolgarskih krogih vedno več pristašev zблиžanja. V prvi dobi je zastopala idejo jugoslovensko-bolgarskega sporazuma samo zemljoradniška stranka; člani te stranke, seveda emigranti, so objavljali v beogradskih listih določne članke ne le za tezo sporazuma, marveč celo popolnega združenja. Toda ti članki izhajajo iz partizanskega političnega ozadja, iz nasprotja bolgarske emigracije do sedanjega režima. Treba je zapisati jasno in točno: jugoslovensko-bolgarsko zблиžanje se ne sme graditi samo na eno stranko, ne samo na pristaše pokojnega Stambolijskega, marveč mora stremeti za tem, da si pridobi pristašev tudi in še prav posebno v onem delu prebivalstva, ki stoji za drugimi strankami. Prav tako je po drugi strani potrebno, da se pri nas za sporazum angažirajo zlasti v Srbiji. Le po tej poti bomo gradili zanesljivo.

Nov sunek pašičevcev proti Maksimoviću

— Beograd, 19. februarja. V političnih krogih vzbujajo akcija, ki je naperjena proti notranjemu ministru Boži Maksimoviću, vedno večjo pozornost. V vseh krogih se naglašajo, da je položaj notranjega ministra postal nevarnejši, da bo moral v najkrajšem času podati demisijo.

Slučaj notranjega ministra pa povzroča v radikalni stranki, ki se je po fuziji z Jovanovičevimi komaj nekoliko pomirila, nove razdore in spore. Pašičevci odkrito izjavljajo, da bodo z vsemi silami podprli akcijo radičevcev, ki je naperjena proti terorju notranjega ministra. Tudi danes se je vršil v radikalnem klubu sestanek pašičevcev, na katerem so razpravljali o obtožbi Maksimovića.

V krogih, ki so blizu ministrskemu predsedniku Uzunoviću, se povdaja, da ni izključeno, da se na tem vprašanju stranka ponovno razcepi. Pašičevci podpirajo v tej zahtevi tudi Jovanovičevci. Pašičevci odkrito groze, da bodo izvajali najodločnejše konsekvence, v vsakem slučaju pa glasovali proti proračunu notranjega ministra, dokler bo zavzemal to mesto Boža Maksimović.

Dejstvo, da je stavljena na dnevni red prihodnje seje Narodne skupščine obtožba Radičevcev proti Maksimoviću, se v političnih krogih tolmači tako, da je Maksimovičeva usoda že zapечатena ter da ga bo radikalna stranka pustila pasti.

Jugoslovensko investicijsko posojilo

Pooblastilo finančnemu ministru

— Beograd, 19. februarja. Ministrski svet je pooblastil finančnega ministra dr. Markovića, da uvede pogajanja za najetje primerne inozemskega posojila, letni kam je potrebno za zgradbo novih železniških prog ter za razne druge investicije. V vladnih krogih se naglašajo, da bo morala vlada, če ji ne uspe najetje novega inozemskega posojila, realizirati ostale obroke znanega Blatovega posojila.

Balkanski pakt

Sestanek zunanjih ministrov.

— Atene, 19. februarja. Grška vlada je sklenila, da bo zastopal Grčijo na prihodnjem zasedanju Društva narodov zunanji minister Mihalopopolos. Kakor se doznava iz poučenih krogov, se bo vršil ob tej priliki v Ženevi sestanek zunanjih ministrov balkanskih držav, ki bodo razpravljali o možnosti sklenitve balkanskega pakta, za katerega se zavzema zlasti Jugoslavija.

Naši poslanci v Pragi

Resolucija gospodarske komisije

— Praga, 19. februarja. Jugoslovenska in češkoslovska parlamentarna delegacija sta včeraj in danes nadaljevali v posameznih komisijah razprave o kulturnem in gospodarskem sodelovanju obeh narodov. Na včerajšnjem sestanku sta bili sprejeti dve resoluciji. Prva govori o sodelovanju na gospodarskem polju. Skladno s tem se naglašajo potreba sklenitve nove trgovinske pogodbe, ki naj zasleduje vsestransko znižanje carin, v medsebojnem vzajemnem in izvoznem prometu. Omogoči naj se medsebojno plačiranje kapitala, zaposlovanje delavcev, snovanje družb za izvoz in uvoz, zavarovalnih družb za medsebojno kritje izgub, direktne železniške in parobrodne tarife in številni drugi gospodarski ukrepi, ki naj pospešijo medsebojno gospodarsko zблиžanje in okrepitev obeh bratskih držav.

Kulturna komisija je izdelala obsežen program, ki se nanaša zlasti na šolstvo. V svrhu izvedbe tega programa se zahteva od obeh vlad, da vstavita v svoje proračune znesek 600.000 Kč. Delo se bo v posameznih komisijah še danes nadaljevalo, na kar se bo vršila zaključna plenarna seja.

Novi potresni sunki

— Beograd, 19. februarja. Seizmografski zavod v Beogradu je sprejel nova brzajna poročila o nadaljnjih potresnih sunkih v potresnem ozemlju. Posebno močan je bil potresni sunki danes zjutraj ob 6.15 v Mostarju in okolici, kjer se je zopet porušilo nekaj hiš. Tudi v Črni gori so bili zabeleženi nadaljnji manjši potresni sunki, vendar pa tam ni javljena nikakršna škoda. Med ljudstvom vlada še vedno velika panika.

VARŠAVA ZA ŽRTVE POTRESA

— Beograd, 19. februarja. Jugoslovenski poslanik v Varšavi poroča, da je varšavski mestni svet na svoji včerajšnji seji na županov predlog sklenil, da izjavi jugoslovenski vladi svoje sožalje o priliki potresne katastrofe v Bosni in Hercegovini. Ob enem je mestni svet votljal za potresne žrtve znesek 10.000 zlotov. Znesek je bil izročen jugoslovenskemu poslaniku s prošnjo, da ga preko vlade razdeli med prizadeto prebivalstvo.

ZDRAVNIŠKA IMENOVANJA

— Beograd, 19. februarja. Za zdravniškega pripravnika v javni bolnici v Mariboru je imenovan dr. Fran Pavlič, v ljubljanski deželni bolnici pa dr. Stevo Kovač.

Polovica Skoplja bolna za špansko

— Skopje, 19. februarja. Radi razširjene gripe so zaprte šole. Samo v Skoplju je obolelo 20.000 oseb. Začetka so bila obolenja večinoma lažje narave, v zadnjem času pa se skoro v vseh slučajih pridružijo pljučnica. Sanitetne oblasti so odredile, da se morajo zapreti vsi javni lokali. Vse prireditve so prepovedane.

Iz ljubljanske kronike

Jajčke je prodajala. — Vreča z bakrom.

Stasit in krepak stražnik je privedel pred dežurnega policijskega uradnika tja v pritlično sobo starko, sključeno, rdečezarečega obraza, ki je pričal, da je ženica kljub svojim 65 letom še pri krepkem zdravju. V eni roki je nosila cekar, v drugi pa leskovo gorjačo. Na hrbtu ji je visela vreča, privezana kakor nahrbtnik. Dežurni uradnik jo je pozdravil:

Mati! Kaj pa je z Vami? Beračiti je prepovedano!

Starka ga je svetlo pogledala in kratko odvrnila:

— Gospod! Nisem dobro slišala. Sem malo gluha...

— Prijeli so vas, ker ste po mestu beračili. Zato boste zaprti.

— Oh, oh! Za pet ran Kriščevih! Saj nisem. Samo malo sem v tisto hišo stopila. Hotela sem prodati še ta-le jajčka, pa so me prijeli.

— Beračili ste. Niste prodajali jajčk.

— Sem, Sem! Po hišah sem jih prodajala. Ostali so mi še trije, par. Le pogledite, gospod, da je res. Tu so jajčka.

— V Ljubljani je prepovedano prodajati jajčka od hiše do hiše. Nesli bi jih na trg.

— Za božjo voljo vendar, tega pa nisem znala. Nikdar več ne pridem z jajčki v Ljubljano, verjemite, gospod. Raje jih prodam v Domžalah.

— Kako se pišete? Odkod ste? Ali ste omoženi? Ali imate otroke?

— Jaz sem Ančka V. 65 let stara, sama sem. Mož mi je umrl. Bog mu bodi milostljiv in naj v miru počiva. Tudi otrok nimam. Stanujem pa pri Mariji Kučerman!

To besedo je Ančka s posebno trdim poudarkom izgovorila ter nadaljevala:

— Vam ne lažem. Nič hudega nisem storila. Saj so mene tudi že okradli tam v Kamniku. 400 goldinarjev mi je satan vzel. Saj zdaj pa lahko grem, gospod!

Dežurni uradnik jo je še pokaral in podučil, da je beračenje v Ljubljani strogo prepovedano, nato pa jo odpustil. Ančka se mu je hvaležno zahvalila ter se pred njim priklonila... Odšla je nato peš domov tja v Moravče...

Snoči okoli 18. sta jo možko rezala po Marilinem trgu dva mlada, brezposelna mizarska pomočnika Stanko in Lojze. Stanko je nosil težko vrečo. Stražnik ju je ustavil in pobral Stanka: »Kaj nosite v vreči?«

»Nekaj železa, ki sva ga nabrala tam v jami v Trnovem.«

Stražnik je postal pozoren, ker je vedel, da v Trnovem ni jame, kjer bi se dobivalo železo. Lojze, videč kritičen položaj, jo je urno odkuril, a Stanko je moral remati v policijski zapor. Danes zjutraj so detektivni tam v Zeleni jami zbudili trdnospečega Lojzeta in ga povabili na policijo. Stanko je odkrito priznal, kako sta prišla do dragocene vsebine, bakra, ki se je nahajal v vreči. Pri kurilnici na glavnem kolodvoru sta včeraj opazila bakreno posodo, v kateri je bila solna kislina. Tekočino sta zllila, a posodo skrivaj na drobne kosce zrezala, računajoč, da jima bo mogoče baker vnovčiti. Lojze pa je pred poslušajočim nadzornikom odločno protestiral proti aretaciji, zatrjujoč, da je povsem nedolžen in da ni bil soudeležen pri tatvini. Svečano je prisegel: »Nisem ukradel bakra. Sel sem zraven Stankota, ker sva stara znanca in prijatelja. Nisem vedel, kaj nosi v vreči. Tu pa tam sem mu pomagal nositi. Nisem ga vprašal, kje je baker dobil.«

Oba sta bila izročena sodišču radi tatvine. Baker tehtja 8 kg.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Carib 10.955, London 278.40, Pariz 224, Newyork 56.85, Praga 168.70, Berlin 135.1, Dunaj 802.50.

INOZEMSKA BORZE

Carib: Beograd 9.13, Pariz 20.39, London 25.22, Milan 22.65, Newyork 520, Praga 15.40, Berlin 129.20, Dunaj 73.20.

— Trst: Beograd 40.50, Pariz 90.25, London 111.50, Newyork 23, Praga 68.20, Carib 443.

Kaj dobe najlepše Ljubljancanke

Danes teden bomo priložili «Slovensku Narodu» glasovnice, s katerimi bodo naši čitatelji povedali, katera naših dam je po njihovem mnenju najlepša Ljubljancanka.

najlepša Ljubljancanka

Podrobna navodila bomo objavili istočasno z razpisom. — Konkurenca vzbujala med našimi čitatelji in seveda še bolj med našimi čitateljicami napeto zanimanje; njeni rezultati bodo vselej kakor zelo zanimivi, ker morda ni stvari, o kateri bi bila mnenja tako deljena kakor so mnenja o ženski lepoti. Navedli smo že, da so odlične in podjetne ljubljanske tiskarne obljubile zmagovalcem v tem svojevrednem volilnem boju

lepe nagrade

Tvrde hočejo s tem povečati zanimanje za lepoto konkurenco in poglavitno čut za eleganco in lepoto, čij gojenje je tudi njihov cilj. — Darila trdijo so:

Okusna poletna obleka.

Poklonil jo bo znani elitni modni atele M. SARC, Kongresni trg; z obleko nagradjena dama si bo blago in krog izbrala sama.

Promenadni klobuk.

s šalom in gumbno cvetko. Določil je to darilo za eno izmed tekmovalk odlični modni salon MARIJA GÖTZL, Kongresni trg 8. Slovesne firme jamči, da bo darilo res prvovrstno.

Beneški šal.

Ta priljubljen, a za večino našega ženskega sveta žal nedosežni okrasek

moderne obleke pokloni velemestno preurejena modna trgovina A. ŠINKO-VEC nasl. K. Kos na Mestnem trgu.

Parfumska kaseta.

Drogerija in fotomanufaktura ADRIJA, Selenburgova ulica, je določila kot dragoceno darilo kompletno kaseto z dvema čašicama parfuma in dvojno pudrovo dozo.

Kaseta za nakit.

Da bo usnjata kaseto za nakit, ki jo pokloni veletrgovina A. KRISPER na Mestnem trgu, prvovrsten izdelek, jamči dovoljno pač že sloves te odlične trgovine.

Damski čevlji.

Mlada trgovina luksuznih čevljev «THE SHOE», Moste (Novak & Co.) pokloni eni izmed dam, ki bodo dobiele največ glasov, fine modne čevlje.

Modne rokavice.

Lepo se razvijajoča modna trgovina SREČKO VRŠČIČ, Selenburgova ulica, je podarila luksuzne modne rokavice, ki bodo za pomlad dobrodošle vsaki dami.

Električni likalnik.

Ker električni likalnik danes pač ne sme več manjkati v nobeni rodbini, ga bo gotovo vesela tudi ona zmagovalka, ki ga bo dobila pri SPLOŠNI ELEKTRODRUŽBI na Mestnem trgu.

Poklonjena darila so torej res dragocena in srečno izbrana v popolnem skladu z našo konkurenco. Pročrčani smo, da jih bodo vse dame, ki jih bodo dobile; imele bodo v njih ob enem lep spomin.

Tragedija Grosavescu

Zena trdne volje in pevec mehke lirike.

Ona.

Gospa Nelly Grosavescu mora biti strašna ženska v historiji in trdovratni volji. Domači zdravnik njene rodbine, ki jo pozna že iz mladih let, pripoveduje, da ni videl bistrejšega otroka, ki bi tako živahno spremljal in opazoval vse dogodke v obitelji in okolici. A se tudi ne spominja mladega bitja, ki bi ga tako rano obvladala neizprosna samoglavost in zgodnja histerija. Njena izredna nadarjenost jo je usposabljal, da je na univerzi študirala prirodne znanosti in kemijo, obenem pa pridno sodelovala z materjo pri domačem gospodinjstvu. Mati je vedno popuščala, ker je vsako razburjenje vrglo nervozno Nelly v dolgotrajen krčevit jok.

Značilno za naravo nemirne Nelly je bilo njeno sočutje s tujim trpljenjem. Poročil je prvega moža, sedmoroškega Rumuna, ki ga je na Dunaju mrcvarila vojaška justica, samo zato, ker je bil osamljen na vsem svetu.

Zivela sta do prevrata pri njenih starših na Dunaju, nato pa sta se preselila v Rumunijo, kjer je mož nastopil službo kot avditor pri rumunskem vojaškem sodišču. Tu je Nelly spoznala pevca Traiana Grosavescu. Kasneje sta se vrnila na Dunaj, kamor je kmalu nato prišel tudi Trajan, ki je nastopil službo kot avditor pri rumunskem vojaškem sodišču. Tu je Nelly spoznala pevca Traiana Grosavescu. Kasneje sta se vrnila na Dunaj, kamor je kmalu nato prišel tudi Trajan, ki je nastopil službo kot avditor pri rumunskem vojaškem sodišču. Tu je Nelly spoznala pevca Traiana Grosavescu.

Novi zakon je bil spočetka srečen. Trajan je nervozni ženski izkazoval vso ljubeznivost, a ona je s svojim močnim vplivom pospeševala njegovo kariero. Čvrsto ga je držala pri šolanju pevskega talenta. Bila je njegov najstrožji kritik. Zakonska sreča je bila kronana z rojstvom hčerke in Trajanovi trijumfi, ki jih je žel po povratku iz berlinske šole.

Izredno trdovratna volja gospe Grosavescu se je pokazala zadnje mesece, ko je sledil drugi porod. Nelly je v nosečnosti strašno trpela, vendar se je znala premagovati, češ: «Malenkosti nastopajo povsod. Življenje ni tako enostavno, kakor mnogi mislijo.»

Januarja je izbruhnila kriza. Dete

je prišlo mrtvo na svet, nesrečna mati je izgubila mnogo krvi ter cele noči preležala v nezavesti. Ali že čez dober teden je zahtevala, naj jo neso v opero k večerni predstavi, da čuje Trajana. Dvanajsti dan po porodu je zares že sama odšla v opero in odleži ni manjkala pri nobeni predstavi, kadarkoli je pel Trajan. To ni bila le njena brezmerna zaljubljenost, marveč tudi strašno ljubosumje, ki je razdražilo vso rjono razrušeno naravo in vodilo do katastrofe.

On.

Trajan Grosavescu je bil mehka, sanjavna, lirčna natura. Ne samo, da ga prijatelji in tovariši v najgloblji pijeletni opisujejo kot blago dušo, — bil je zlati srce tudi v obitelji. Podlegel je vplivu odlične, skoro demonične Nelly, takoj pri prvem snidenju. Ne more biti govora o njegovi krivdi, ako je Nelly zapustila prvega moža in sledila njemu. Ljubezen moških svobodno premosti vse ovire, moralne, obiteljske in družabne — ako dopusti ženska.

Bila je njegova krivda samo v tem, da se je dal voditi od slepe ljubezni, da je neprestano podlegel histeričnemu nadladju svoje žene tudi takrat, ko mu je parala srce. Njegova nežnost se je tudi po težkih preizkušnjah v zakonu z Nelly zrcalila v trpeči popustljivosti in prisrčni ljubkosti napram hčerki in pastorki.

Bil je pevec po božji volji. Zastjal je pred tremi leti kakor blesteča zvezda. Njegov mehak tenor se je v lirskih partijah razlival kakor topljena kovina in blestel v višinah z osvajačo lepoto. Ali včasih je bilo njegovo petje kakor zastrto z megleno kopreno. Bog ve, kolikrat je Trajan Grosavescu nastopal na deskah, dušeč v velikih nastopih žalost nad obiteljskimi neprilicami! Koliko je moral trpeti njegov umetniški ponos, ako je tik pred predstavo domač spor rušil njegovo notranjo zbranost in moč glasu. A tudi indisponiran je Grosavescu varoval odlične kvalitete svoje čiste umetnosti. Njegove najslavnejše vloge so bile v Puccinijevih in nekaterih Verdijevih operah. V lanskim sezoni je žel triumf v

«Andréju Chénierju». V ponedeljek zvečer, dan pred katastrofo, je pel mantovskega vojvode v «Rigolettu». «La donna è mobile»... ženska le vara nas — ta prevzetna pesem vojvode, zapisanega smrti — je bila labodnica velikega pevca.

Tragedija.

Naj se zgražajo moralisti — Trajan Grosavescu je zadnje čase vzdrževal zveze z odlično damo iz dunajske družbe. Pravijo, da s soprogo nekake vseučiliške profesorja. Njemu, ljubljencu glasbene publike, so se kmalu po prihodu na Dunaj odprla vrata v vse družabne kroge. Ljubosumna soproga ga je polagoma priklenila na dom kakor interniranc, izven doma pa okrog njega razpletla mrežo pravcate špijonaže. Točno je nadzorovala njegove ure v operi, potom zaupnih oseb kontrolirala vse njegovo kretanje

Zanimivosti iz naših krajev

Epohalen izum novosadskega konstruktorja letal. — Radičevski kandidat kot poglavar vlomilske tolpe. — Trije tedni spanja.

Vodilni inženjer novosadske tvornice letal «Ikarus», g. Josip Mikl slovi že daleč preko mej po svojih genialnih pridobitvah v prid letalske tehnike. Še nedavno je o njem pisal dunajski učnjak, profesor tehnične visoke šole, dr. Richard Katzmayer.

Inž. Mikl si je zdaj po štiriletnih preizkušnjah popolnoma na jasno o svojem novem modelu modernega letala. Uspelo mu je povečati moč letalskih kril za 230 odstotkov, pri tem pa je zmanjšal odpor letalovega profila za polovico. To je za funkcijo motorja odločilna važnost, ker bodo odslej letala potrebovala za dosedanjim hitrost le tretjino motorjeve kapacitete. Pri dosedanjem delovanju motorja bo torej hitrost letala za 50% večja, breme pa za 100%.

Miklova konstrukcija je ogromne važnosti za vojaško kakor za civilno letalstvo. Izum je že patentiran v vseh državah in inž. Mikl se te dni odpravi na Dunaj, da osebnostno uredi pogajanja za ustanovitev velike akcijske družbe, ki bo gradila letala izključno po njegovih modelih.

Subotička policija je aretirala ključavničarja Mihajla Vahtlerja. Prijavila ga je lastna žena kot voditelja dobro organizirane tolpe, ki je zadnje čase izvršila v Subotici in drugih krajih Vojvodine celo vrsto vlomov.

Za časa komunizma na Madžarskem je Mihajlo Vahtler bil član direktorija Rdeče vojske. Po vdušitvi komunizma je Vahtler pobegnil v Subotico in se znal uporno držati na svojem mestu, četudi je madžarska policija zahtevala njegovo izročitev ter so madžarske in subotičke novine pisale o njem cele krvave romane. Polagoma se je Vahtler celo začel baviti s politiko ter je pri zadnjih oblastnih volitvah kandidiral na Radičevi listi. Bil bi morda celo izvoljen, da ga ni žena razkrinkala kot voditelja vlomilske tolpe, kar je zdaj dovedlo do njegove aretacije.

Vahtler je spočetka ves divji označeval ženinjo prijavo za navadno klevečo. Toda žena je s konkretnimi podatki očrtila vlomilsko udeleževanje moža in njegovih pristašev, ki so čisto prihajali k njemu na razgovor. Pogovorov ni čula, opazala pa je, da so njegovi prijatelji, sami sumljivi mladci, vedno odnašali s seboj razno ključavničarsko orodje. Sam Vahtler je z orodjem česlo potoval iz Subotice. Najtežja je ženina obtožba, da je nekdo razumela, kako se je mož razgovarjal s prijatelji o stanovanju subotičkega zdravnikarja dr. Bele Ostrogala. Naslednji dan je v novinah čitala, da se je ponoči v to stanovanje izvršil vlom. Odslej ni več dvomila, da je njeno sumničenje moža in njegovih prijateljev kot vlomilske tolpe upravičeno.

Preiskava, ki jo je policija izvršila na Vahtlerjevem stanovanju, ni našla nikakih materijalnih dokazov. Vendar so ženske navedbe in druge okoliščine tako močno dokazljive, da je policija

in skrajno krivično, histerično kovala natolcevanja radi pevke, baletke in drugih dam gledališke družbe. Medtem je Trajan iskal tolažbo pri novem sorodnem srcu, kar seveda ženi ni moglo ostati prikrito. Nastal je pravcati pekkel. Biti je moral strašen izbruh ljube sumja in nepremagljivega krčevitega srca, ko je Nelly v tork popoldne po znanem prerekanju potegnila samokres in možu prestrelila glavo.

Tako je padla velika žrtev ženske demoničnosti. V obupnih krčih se zdaj v zaporu zvija morilka, a svet žaluje za umetnikom, ki si je odklepal vrata v paradizi slave.

Kdo je izgubil več? Nesrečna žena slavnega moža? Otroci ljubeznivega očeta? Svet svečenika lepote? O tem razmišljajo vsi, ki globoko čutijo in razglabljuje tragedijo Trajana Grosavescu.

izročila bivšega Radičevega kandidata državnemu pravniku ter sedaj lovi njegove tovariše, razsejane po Vojvodini. Prvi, ki ga je aretirala, je Anton Janušić, nameščen pri Avto klubu v Somboru.

Bata Cvijetić je odvetniški pripravnik v Beogradu. Dne 28. januarja je redno prišel v službo. Po enournem delu pa je začutil hud glavobol in napade nezavesti. To so opazili tudi njegovi tovariši, ki so ga nekaj časa opazovali, dokler ni Cvijetić zlezal nazaj na stol in zaspal. Ker ga niso mogli prebuditi, so ga prenesli domov, kjer je vse bujenje nadalje ostajalo zaman.

Od tega dne je Cvijetić ležal v globokem snu cele tri tedne. Ves čas intenzivnega stanja pa se njegova temperatura ni menjala. Zbujal se je samo od časa do časa in zahteval mleka. Čim je mleko popil, je zopet padel v globoko spanje.

Ta primer spalne bolezni je zanimal vse beogradske zdravniške kroge, ki se za bolnika še posebno zanimajo zdaj, ko je prebujen. Se ne pritožuje, da ga boli na temenu, vendar bolečine polagoma popuščajo. Bolnik bo še kakih 10 dni moral ostati v postelji.

Sport

Konjski sport v Ljubljani

V okrilju mladega, agilnega in lepo napredujočega Kola jahcev in vozačev se je vršilo snovi v prostorih Kmetijske družbe na Turjaškem trgu zelo zanimivo in poučno predavanje g. ppk. Zaka o konjskem sportu. Predavanje je ob izredno lepi udeležbi otvoril podpredsednik Kola veleindustrijalec g. Lenarčič, nakar je predavatelj izprano in sistematično razpravljalo o zgodovini konja kot najrazumnijemu domačemu živali. Navajal je več primerov konjske zvestobe in ljubezni do gospodarja. V drugem delu predavanja se je pečal z zgodovino in razvojem konjskega sporta. V drugih kulturnih državah, osobito v Angliji, Franciji, Rusiji in Nemčiji, je konjski sport zelo razvit. Zanimanje za rejo čistokrvnih konj in za konjski sport je tako veliko, da tvorijo konjske dirke splošno priljubljene prireditve. Pri nas se žal konjski sport še ni razvil, vendar pa vse kaže, da tudi v tem pogledu ne bomo več dolgo zaostajali za drugimi narodi. Predavanju se je pečal z zgodovino in razvojem konjskega sporta. V drugih kulturnih državah, osobito v Angliji, Franciji, Rusiji in Nemčiji, je konjski sport zelo razvit. Zanimanje za rejo čistokrvnih konj in za konjski sport je tako veliko, da tvorijo konjske dirke splošno priljubljene prireditve. Pri nas se žal konjski sport še ni razvil, vendar pa vse kaže, da tudi v tem pogledu ne bomo več dolgo zaostajali za drugimi narodi. Predavanju se je pečal z zgodovino in razvojem konjskega sporta.

Predavatelj je ob zaključku ugotovil razveseljivo dejstvo, da se Kolo jahcev in vozačev v Ljubljani zelo lepo razvija in da je zanimanje za jahalno šolo vedno večje. Kljub zaposlenosti in pomanjkanju prostega časa se člani zelo marljivo udeležujejo jahanja. Posebno se odlikujejo dame, ki kar tekmujejo med seboj, da se čimprej nauče jahanja. Predavatelj je obljubil ljubiteljem konjskega sporta, da jih še letošnje jesen preseneti s takozvanim lovom na slepec, pri katerem se bodo lahko mladi jahci v terenski ježi seznanili z vsemi zanimivostmi in lepotami love na konjih. Podpredsednik Kola g. Lenarčič je sporočil navzočim, da se bo vršila letošnja pomlad v neposredni bližini Ljubljane prva konjska dirka. Beograjski Jockey-klub je namreč obljubil ljubljanskemu Kolu organizirati to zanimivo prireditve.

Čakaj, da izve, kdo je bil tu v posetih.

— Pa naj. Saj me bo zopet proslil odpuščanja, kakor takrat. Sicer si bil pa itak po krivem obdolžen. Ali mi poveš, kako je bilo? Takrat so mi vzeli novine, hotela sem pobegniti iz restavracije. O aferi vem zelo malo. Povedal ji je vse, kar se je zgodilo na pokopališču. Omenil je tudi spor med zdravniki.

— Takoji, ko so me pripeljali na policijsko ravnanje, so me na dolgo in široko zasliševali, toda izvedeli niso ničesar. Zadeva mi je bila skrajno neprijetna in zato sem odklanjal vsako izpoved. Mučili so se z menoj do jutra, potem so me po obdržali nekaj dni na policiji. Šele na pritisk javnosti so me izpustili. Toda detektivi so mi bili ves čas za petami.

— Kolikor mi je znano, niso prijeli pravega morilca.

— Tudi grobarja so morali izpustiti. Aretirali so vsega skupaj pet oseb in vse so že izpustili. Razum mene in grobarja sta bila aretirana še dva delavca iz opekarne in neki postopač. Vsi, razun grobarja, smo dokazali alibi. Kar se tiče grobarja, pa vem, da ni kriv.

— Razum tebe je bil najbolj osu-

ditve, ki bo za Ljubljano nekaj novega. Dunajsko Kolo jahcev in vozačev pošlje v Ljubljano svoje konje in jahce, tako da bo dirka vsestransko odgovarjala svojemu namenu.

— Sankaska tekmovalca na Pohorju. V nedeljo se vrše na Pohorju, čigar idealne terenske in snežne razmere so za sankaske in smučarje izredno ugodne, velike sankaske tekme, ki jih priredi I. SSK Maribor. Radi številne prijave tekmovalcev obeta bit nedeljsko tekmovalce ena najzanimivejših sportnih prireditev na Pohorju. Maribor je razpisal za zmagovalce lična in dragocena darila, brnaste kipe, doze itd. Klub je tudi poskrbel, da bo prga v kar najboljšem stanju, obenem pa je izvedel posebno telefonsko napeljavo od Ruske kočje do Ruš. Organizirana je tudi zdravniška služba.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 19. februarja 1927; katoličani: Julijan; pravoslavni: 6. februarja. Vukol.

Jutri: Nedelja, 20. februarja 1927; katoličani: Predpepelnica; pravoslavni: 7. februarja, Partenije.

Današnje prireditve. Gledališča: Drama ob 16: »Skopuh«. — Opera: »Rigoletto«. Kinematografi: Matica: »Ukročni markiz«. Dvor: »Sveta gora«. Ideal: »Zlati metulj«.

Predavanja: Ob 17.30 v Akademskem kolegijcu Kurz iz alkoholnega vprašanja. »Skok čez kožo« na Taboru ob 20. Predstava veselic »Oleševalnega društva« v Rožni dolini na Strlešču.

Predstave v nedeljo. Gledališča: Drama: »Pri lepi krčmarici«. Opera: ob 15: »Cavalleria rusticana«. »Pagliacci«. — Ob 19.30: »Grofica Marica«. Kinematografi: Matica: »Ukročni markiz«. Dvor: »Sveta gora«. Ideal: »Zlati metulj«.

Predavanja: Ob 10. na univerzi Minka Govekarjeva: »Življenje in delovanje Zofke Kvedrovec«.

Poučni film: »Življenje Eskimov na Grenlandiji« ob 9.30 in 11. v Matici.

Plesni turnir za prvenstvo Ljubljane ob 17. v Kazini.

Dejane lekarn.

Danes in jutri: Bahovec, Pongresni trg; Ustar, Sv. Petra c.; Hočevar, Celovška c.

Solnce zaide danes ob 17.32, vziđe jutri ob 6.55 in zaide ob 17.34.

Možganski potres inozemskega tiska

Povodom zadnjega potresa je inozemski tisk prinesel fantastična poročila o obsegu potresa, o škodi ter o tisočih mrtvih in ranjenih. Se pred-sonnim je berlinski radio javil, da je v Sarajevu porušenihih nešteto hiš in da je mrtvih na tisoče. To vest so poslušali tudi naši radio-amaterji.

Dunajski listi nekoliko popuščajo, vendar imajo še vedno dovolj alarmantnih vesti, da je v Sarajevu več tisoč ljudi brez strehe ter da je v Mostaru in vobče v Hercegovini položaj uprv brezupen, ker ni hiše brez požgodb. Poročajo dalje, da je strašno trpela tudi Dalmacija, kjer je radi velikih snežnih zametov ustavljen ves promet ter preti mnogim krajem katastrofa gladi itd.

Za dokaz, kako so fantastične vesti razširjene v inozemstvu, služi tudi poročila, ki jo je neki sarajevski list dobil iz Londona: »Pošljite slike potresa, navaden novinski format, in jasno. Sport and general press gough square, London.«

Vsekakor se je tudi tokrat v razširjanju fantastičnih vesti o našem potresu najbolj odlikoval italijanski tisk in turistovski uradi v Italiji preko svoje ekspoziture na Dunaju. Namera je jasna: odvrti željo nemške turisti, da ne bi nadalje posejali naše rivijere, ki leži tik nad najhujšim peklom.

Ljubljanci nam se ne čudijo, ako bodo v nemških listih čitali, da je od potresa prizadeta tudi Ljubljana. Ljubljana in Ljubinje je nekaj tako slične, kakor šparsi ali škorenji. Dunajska »Stunde« celo prinaša slike Ljubljane z naslednjim komentarjem: »Ljubljana in der Störherzogin wurde bei dem Erdbeben am stärksten mitgenommen und vollständig zerstört.«

— Da, toda zagonetni zločin je bil izvršen tako, da je izključeno, da bi mogli obdolžiti grobarja.

— Misliš, da je bil morilec zelo finiran?

— Deloma to, deloma pa dejstvo, da ima ta zagonetka najbrž ozadje, o katerem se v javnosti ni mnogo govorilo, ki pa zdaj mnogim ne da spati.

— A ti spiš?

— Zelo slabo.

— Nadajluj, prosim.

— Gotovo veš, da je v očeh javnosti medicinska veda to pot odpovedala. To sicer ni povsem točno, toda treba je še marsikaj preiskati. Za zdravnike je bila sreča, da je iskala policija najprej morilca. Vsi so se vpraševali: Kdo je to storil? Morilca so iskali, da bi ga mogli kaznovati. Po mojem mnenju bi bilo pa važnejše vprašati se: Kaj vse je neznanec storil? Mislim, da bi po tej poti lažje izsledili morilca.

— Torej ne vztrajajš na tem, da ne gre za zločin?

— Zločin je bil izvršen, ne vemo pa, kakšni so bili njegovi nagibi.

— Ko je za hip umolknil, je Mila opazila, da se je Kovačik globoko zamislil.

— Več mi ne poveš? Zdi se mi, da veš še več ali pa vsaj slutiš.

Ladislav Vladyka:

Skrivnost mrtvašnice

Roman.

— Ta doktor je še pred menoj, a oni Jarko je, mislim, že malo za nama. Torej ostaniva kar pri Kovačiku, če dovolite.

— Bila sva otroka, kaj bi se jezila. Umaknil je svojo roko.

— Nikoli bi ne verjel, da se lahko človek v enem letu tako postara. Strašno ste se postarali in spametovali.

— Saj ni tako hudo, gospod Kovačik. — Nerač, a vendar moram ostati pri svoji trditvi.

— In, kar je glavno, pričkat si moram, kakor sva se vedno pričkala.

— Bili ste strašno domišljivi.

— Čuj, Jarko, nehaj vendar! V dveh mesecih je prišel k nam prvi človek, ki ga poznam in ki ga rada vidim — nikar se mi ne sme! — a on se začelja z menoj pripraviti.

— Oziro se je smeje na okna. — Da bi le gospod soprog ne slišal. Skomignila je z rameni. — Pa naj. Sicer ga pa itak ni doma. Ne stojte tu zunaj za plotom. Pojdite

raie k nam pogledat, kako smo si uredili dom.

— Bojim se, da bi vas motil.

— Ne boš, saj sem sama doma s služkinjo.

— Odrpa je vratca in mu stopila naproti. Prišla ga je za roko in potegnila za seboj.

— Nikar se ne obotavljaj, kakor bi te bilo sram.

Vlekla ga je za seboj po hodniku k hiši, odprla vrata in stopila z njim v vežo. Radovedno se je ozrl po prostorni veži.

— Lepo imate tu.

Pokazala mu je v pritličju jedilnico, možko sobo in salon. Nato ga je odvedla v prvo nadstropje.

— Vse ti moram pokazati. Potem mi pa poveš, da-li ti pri nas ugaja.

Ko sta si ogledala vse sobe, mu je ponudila v salonu čašico likerja in ga prosila, naj jo naziva zopet Mila, vsaj doler s'a sama.

— Nočem, to nima smisla.

— Delala sem vedno to, kar nima smisla.

Žalibog.

— Ali te je to kdaj bolelo? To bi mi bil moral povedati. Toda, kolikor mi je znano, si bil vedno resen. Bože, Jarko, čisto sem pozabila, kaj sem te

hotela vprašati. Saj si sedel na Kar-laku.

— Bil sem. hvala Bogu, samo na policijskem ravnanju.

Hotel je odgovoriti v šali, pa mu je glas odpovedal. Tudi Mila se je zamislila in ga osuplo gledala.

— Oprost, tako gluho sem to rekla. Ali se boš še dolgo jezil?

— Težko se je jeziti nate.

Oba sta umolknila in zdelo se je, da je pogovor zastal. Zato je Kovačik vstal in se hotel posloviti. Toda ona je stopila k njemu, mu položila roke na rame ter ga prisilila, da je zopet sedel.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. februarja 1927.

— Četrta obilnica dr. Tavčarjeve smrti. Danes so minila štiri leta, odkar je legel v grob veliki slovenski politik in pisatelj dr. Ivan Tavčar. Ni še zaceljena rana, ki jo je zadala njegova smrt slovenskemu javnemu življenju in še dolgo bomo čutili izgubo, ki smo jo utrpeli s pokojnikom. Vsaka obilnica njegove smrti poglablja spomin in pieteto, ki jo dolgujemo dr. Ivanu Tavčarju in njegovemu velikemu delu.

— Čehoslovaški pravoslavni vladika v Šibeniku. Vladika čehoslovaške narodne pravoslavne cerkve škof Gorazd je prisel v Šibenik, kjer ostane več dni. Škof Gorazd poseti tudi druga znamenita mesta Dalmacije.

— Iz poštne službe. V višjo skupino so pomakljeni pri pošti Ljubljana I: računski uradniki Stanko Zaveršnik, Rudolf Lukež, Josip Pogačnik, Fran Ferjančič, Franjo Levstik, Vinko Slamič, Leopold Sparhakel, Stanko Podreberšek, Fran Leben, Ivan Rus, Jernej Hočevar in Alojzij Jurgele. Pri pošti Ljubljana so napredovali: Amalija Gilha in Iva Crnjač, Alojzij Toni, Josip Ferluga in Antonija Sterk; pri pošti v Mariboru: Anton Kocelj in Franc König, pri pošti v Novem mestu: Josip Turk, pri pošti Klanjec: Marija Sedlar, pri pošti Ljubljana I je imenovan za pisarja pripravnik Ivan Kosovinec.

— Fond za pobijanje tihotapstva. 31. decembra 126 je znašal fond za pobijanje tihotapstva 6.785.172,72 Din. Denar je na-ložen pri državni hipotekarni banki.

— Redukcija v finančnem ministrstvu. Finančno ministrstvo prične t. dni z redukcijsko nepotrebnega osebja, da bi se izdatki v skladu z novim proračunom primerno znižali. Pri redukciji se bo po za-trditvi ministra upoštevala v prvi vrsti kvalifikacija in narodnost. V finančnem ministrstvu je zaposlenih več ruskih emigrantov, ki jih namerava ministrstvo najprej reducirati in nato še le po potrebi tudi naše državljane.

— Vsa mesta v carinski službi zasedena. Beogradski listi objavljajo poročilo generalne carinske direkcije, da so vsa mesta uradnikov in zvanikov v njenem resoru zasedena. Direkcija ne sprejme nikakih prošelj za sprejem v službo, tudi intervencije so brezuspešne.

— Kongres dobrovoljcev. Letošnji redni kongres jugoslovenskih dobrovoljcev se vrši 20. in 21. marca v Beogradu.

— Beogradsko pevsko društvo »Obilica« v Sloveniji. V torek 22. t. m. odpotuje na svojo turnejo po Sloveniji slovit beogradsko akademsko pevsko društvo »Obilica«. Spotoma se ustavi »Obilica« v Zagrebu, kjer priredi v sredo 23. t. m. velik koncert. Drugi dan, v četrtek, 24. t. m., odpotuje društvo v Ljubljano, kjer koncertira »Obilica« v petek 25. t. m. Iz Ljubljane potuje »Obilica« v Celje, ni pa tudi izključeno, da priredi »Obilica« koncert v Kranju.

— »Obilica« potuje tudi v Zagrebu, kjer priredi v petek 25. t. m. iz Ljubljane potuje »Obilica« v Celje, ni pa tudi izključeno, da priredi »Obilica« koncert v Kranju. Z »Obilico« potuje tudi društvena funkcijonarija dr. Ivan Baja in dr. Aleksander Lek o vseučiliška profesorja v Beogradu. Koncert priredi nato sto pevcev. V Zagrebu, Ljubljani in Celju so že sestavljeni posebni odbori, ki bodo člane »Obilice« čim priskrbeje sprejeli.

— Sprejem gojencev v pešadijsko podoficirsko šolo. II. Pešadijska podoficirska šola v Bilecu (Hercegovina) bo 11. maja t. l. sprejela nove gojence. Kandidati ne smejo biti izpolnili 17 let in ne preko 21 let. Podrobnejša obvestila dobijo kandidati pri svojih občinah, orožniških poveljstvih in vojaških komandah. Prijave se sprejemajo takoli.

— Podrobnosti potresa v Hercegovini. Povod potresa v Hercegovini je bilo ubitih več oseb, vendar so bile prvotne vesti o številnih človeških žrtvah znatno pretirane. V Ljubljino je bil ubit seljak Luka Ilić, kateremu je padel težak kos opeke na glavo. Na poti iz Trebinja v Bilec se je odkrula velika stena, ki je težko ranila cigana Alija Kabiljića. Cigan je dve uri kasneje umrl. V selu Divina je bil težko ranjen seljak Risto Kolaković. V Šelji Divina, Plana in Zašnic je na mnogih krajih razpokala zemlja, več oseb je od straha osivelo. Seljaka Sima Popovića je zadela srčna kap. V selu Draču na Popovem polju se je pogreznil del zemlje, ki ga je poplavila voda.

— Aretacija zdravnik v Pančevu. V Pančevu je bil na zahtevo državnega pravdnika aretiran zdravnik dr. Arsen Aratelnik, ker je v decembru lanskega leta izjavil, da je umrl seljak Milivoj Djurić radi zastrupljenja z alkoholom. Ker pa je bila po selu širjena vest, da je Milivoj ubil njegov brat Ljubomir, je sodišče odredilo ekshumacijo trupla pokojnega. Povod ekshumacije se je ugotovilo, da je dobil Milivoj več težkih udarcev z motiko po glavi.

— Smrtna kosa. Umrla je v Križevcih v Prekmurju ga. Fanika Aichholzerjeva. Bila je rodem iz Ljubnega na Gorenjskem, vdova po oficijalno državnih železnicih in sestra znanega voditelja gorenjskih obrtnikov g. Josipa Ambrožiča. V Križevcih je živela pri svoji hčerki. Pokojniko prepeljejo v Ljubno, kjer jo pokopajo v ponedeljek. — Po kratki bolezni je včeraj v Šiški preminul g. mag. pharm. France Bizovičar. Neumorno in z vsem mladostnim idealizmom se je udeleževal v naprednem društvenem življenju, posebno pri Sokolu. Dvignil je v starosti 32 let zavratni bolezni, ki ga je napadla tekoma svetovne vojne. Zapuščila ga je žena in otročička. Pogreb se vrši jutri ob 3. popoldne iz Jernejeve ceste 158 k Sv. Križu. N. v m. p.

«ITO» zobna pasta najboljša. 163/T

— Sokolsko gledališče v Radovljici. Po-novi v nedeljo dne 20. t. m. ob pol 4. popoldne burko »Španska muha«. 183n

— Nezgode. V vevski papirnici se je včeraj, v petek, dopoldne ponesrečil delavec Anton Zupancič. Zagrabil ga je stroj, ki ga je težko poškodoval po glavi in gornjem delu telesa. Prepeljali so ga v splošno bolnico. — Kurjač tobačne tovarne Anton Hirs je včeraj popoldne razsekaval trske, od katerih mu je ena priletela v stegno ter ga znatno ranila. Prepeljan je bil v bolnico.

— Najstarejši ljudi, ki so že marsikaj doživeli in si pridobili mnogo izkušenj, sli-simo vedno govoriti, da se pri bolečinah in trganju v križu, udih, pri zobobolu kaže kot zanesljiv ublažilec bolečin skozi 28 let priljubljeno domače sredstvo Fellerjev bla-godišči »Elsafluid«. Drgnjenje in umiva-nje z Elsafluidom lajša tudi bolečine, kre-pi in osvežuje mišice v živce, jača utrjene oči, varuje pred nahodom in klu-buje hladnemu zraku. Z vodo pomešan je doberodejen za grgranje, za grlo in usta. Od znotraj in od zunaj močnejši, izdatnejši in krepkejši delovanja kot franco-sko žganje in najboljši kosmetikum te vr-ste, 6 dvojnati ali 2 veliki specialni ste-klenci za 63 Din, 36 dvojnati ali 12 veli-kih specialnih steklenic za 250 Din že ob enem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stu-bicih Donji, Elsa trg št. 238, Hrvatska.

— Najnovejši, največji in najrazkošnejši motorni brod »Alcantara« odhaja dne 4. marca iz Cherbourga na svoje prvo po-tovanje v Južno Ameriko, Brazilijo, Uru-guay in Argentino. Vse informacije daje »ROYAL MAIL LINE« v vseh večjih mestih. 104n

— Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekažajo po okusu in kakovosti vse druge. 58

— Nogavice, vezene in šepne robe k-upite najceneje v trgovini Osvold Dobeic, Ljubljana, Pred škofijo 15 in Sv. Jakoba trg 9. 40-L

PREDPUSTNA PRIREDITEV
»GRAFIKE«
»KAZINA«
26. FEBRUARJA

Iz Ljubljane

— Iz Habilitacijsko predavanje dr. Al-bina Ogrisa. Naš koroški rojak dr. Albin Ogris je odlični znanstveni delavec že iz-za časov omladinskega gibanja v živahnih letih pred svetovno vojno. Plodno je delo-val pri »Omladini«, s predavanji in pozor-nost vzbujajočimi nastopi na omladinskih kongresih in večjih omladinskih sestankih. Poleg mojstersko izklesanih člankov v »Omladini« je ucvrstil svoje ime v svetu slovenskih znanstvenikov s prevodom Le-bonovega »Razvoja narodov« in Englišve knjige o »Denarju«, pred dvema letoma pa z izredno obsejnim delom o »Političnih strankah«. Sinočnje habilitacijsko preda-vanje v veliki zborniški dvorani ljubljans-ke univerze je poleg rektorja, vseuč. pro-fesorjeve in dijaštva privabilo tudi odlično število občinstva, med njimi raznih ugled-nih mladinskih prijateljev predavatelja. Dr. Ogris, imenovan kot docent za statistiko in gospodarstvo, je govoril o rentabilnosti delniških družb v Sloveniji od 1919 do 1925, ter za svoja precizno in strokovnja-ško izdelana izvajanja žel živahno oob-ra-vanje in čestitke.

— Proslava 25-letnice kijlkevega delo-vanja Milana Begovića. Kakor vsa državna gledališča, proslavi tudi ljubljansko gleda-lišče literarni jubilej znanega hrvaškega pisatelja in dramatika Milana Begovića. Slavnostna predstava bo v četrtek, dne 24. t. m. ob 8. zvečer. Vzorci so drama »Božji človek« z gospo Saričev in Vido Juvanovo ter gg. Levčarjem in Rogozom v glavnih vlo-gah. Predstava, na katero že danes opozar-jamo cenjeno občinstvo, bo izven abonmana. »Božji človek« je dosegel tako v Zagrebu in drugih mestih v Jugoslaviji, kakor tudi v Pragi in Brnu lep uspeh.

— Iz Začetek ljubljanske porote. V po-nedeljek 21. t. m. ob 9. dopoldne prične pod predsedstvom predsednika deželnega sodišča Reharja prva porotna razprava proti 21letnemu delavcu Francetu Klavsu, ki je obtožen hudodelstva tatvine. Klavs je izvršil kar na slepo srečo v viharni no-či 29. oktobra 1926 vlom v gostilno ob-činskega gerenta Dragotina Korbarja v Zagorju ob Savi ter odnesel 160.000 Din. Do 9. novembra 1926 se je vozil okrog po Hrvatskem in Vojvodini, kjer so ga v Somboru med popijevanjem prišli in zaprli. Pri njem so našli še 113.000 Din. Neki orožnik pa si je vzel od tega denarja na-grado nad 5000 Din in bo moral seveda odgovarjati za to pred vojaškim sodiščem. V Zagorje je prišel Klavs ponoči z enim samim dinarjem v žepu, iz Zagorja je pa odhajal s tako veliko svoto. Razprava bo zelo kratka, na kar bo takoj sledila raz-prava proti šoferju Ivanu Mandliu iz Ljub-ljane radi znane tatvine poštne vrečke.

— Iz Mestni gradbeni urad v Ljubljani se bavi z dovršitvijo nove moderne klavnice s hladilnico. Zda se dela na montaži, uvedbi električne instalacije, izvršitvi ka-nalizacije, z oblaganjem sten s kaolinskimi ploščami in s tlakovanjem v notranjosti klavnice. Nadejati se je, da bo hladilnica koncem aprila že v obratu. Pripravljajo se obenem načrti in razpis del za klavnico

upravna in stanovanjska poslopja ob bodo-čem glavnem vходу klavnice na Poljanski cesti. Z deli se začne spomladi.

— Iz Iseljavanje v Kanado. Zopet je na-stopila sezona za iseljavanje v Kanado. V četrtek z večernim monokoskim brzo-vlakom se je odpeljalo v Kanado z ljub-ljanskega glavnega kolodvora 70 iseljen-cev, večinoma mladih in krepkih kmečkih fantov, ki so sposobni za poljska in težka gozdarska dela.

— Iz Ljubljanski Sokole vabi tem po-tom vse svoje člane in članice ter vse bra-te Sokole in prijatelje Sokolstva na svojo tradicionalno maskarado, ki se vrši na pustni torek 1. marca t. l. v vseh prostorih Narodnega doma pod geslom: »Čestno slava v Yokohami«. Kakor po-slednja desetletja, se članstvo tudi letos ne bo vabilo s posebnimi vabilii. Vsakdo dobrodošel! Predpriprave razodevajo, da bo letošnja maskarada prekašala vse prednice in to v dekoraciji in v udeležbi mask. Vsi prostori Narodnega doma bodo vzcveteli v bajen japonski vrt, ki bo poln opojnosti eksotičnih cvetov in belih akacij ter barvitosti in solnčnosti iztočnih dežel. — Dekoracije se izvršujejo pod spretnim umetniškim vodstvom br. Skruznega. Pri-glasilo se je že tudi lepo število original-nih skupin. — Pavilioni bodo dobro oskr-bovani ter zadostno založeni tudi z raz-nimi brezalkoholnimi sadnimi sokli. Pred-prodaja vstopnic in društveni pisarni, Na-rodni dom, dnevno, počenši s 24. t. m. od 5. do 7. zvečer. 187n

— Iz Predpriprave za »Veliki pustni korzo«, ki ga priredi pevsko društvo »Sla-vec« na pustno nedeljo 27. t. m. zvečer v Unionu, so že v polnem teku. Dekoracija, ki je vsako leto predmet občudovanja vseh posetnikov, je tudi letos zasnovana od prvih avtoritet na tem polju. Plesni red je sestavljen tako, da se noben plesa-lec in nobena plesalka od najmlajših do najstarejših ne bo mogel pritožiti, da ni prišel na svoj račun — seve če bo imel par. Godba bo prvovrstna, jesti in piti bo dovolj in vse to za majhen denar. Kdor ima velikega, je pa še boljše in več. Mask je že veliko prijavljenih, še več jih bo pa prišlo neprijavljenih, zato da »ker« ga mal-potegnejo, če se p'iti! 188n

— Iz Českoslovaška obec. Valná hro-mada v soboto 26. t. m. o osme v resta-uraci Ljubljanski dvor — mistnost čisto 5. — Dostavite se vsichni. 190n

— Iz Odborniki ljubljanske župe Južno-slov. Pevskega Saveza! Jutri, v nedeljo, ob 11. dopoldne v Glasbeni Matici važna seja. Koncert »Obilica«. Sigurna udeležba. — Tajnik. 191n

— Iz Zgubila se je pisca »Strijanka«, čisto bela. Sliši na ime »Bela«. Odda naj se proti nagradi 50 Din, Bogdan Zilič, trgovec, Ljubljana. 189n

— Iz Zofka Kvedrova, njelo življenje in delovanje. Opozorjamo iznova na to pre-davanje, danes, v nedeljo, točno ob 10. dopoldne na univerzi. Vstop prost. Prostovoljni doneski za kritje stroškov dobrodošli.

— Iz Na Merkurjem jour-fixu, ki se vrši v sredo, 23. t. m. ob 8. zvečer v ve-liki dvorani Kazine, proslavimo petdeseti rojstni dan zaslužnega društvenega pred-sednika g. dr. Frana Windischerja, na kar še posebej opozarjamo. Vstopnine ni. Sodeluje društveni orkester in pevski zbor. — Odbor Merkurja. 184n

— Iz Na pustno nedeljo popoldne je bil pri atenski prireditvi lanske leto tak na-val, da so se le z težavo odpravili vsi oni, ki niso dobili prostorov. Zato prosimo vsakogar, ki želi posejiti letošnjo »Pred-pustno otroško čalanko«, da si preskrbi pravočasno legitimacijo, da ne bude ne-potrebnih pritožb. Pojasnila »Ortopedski zavod Mladika«. 165n

— Iz Najboljši plesni par v Ljubljani bo zbran jutri, v nedeljo na »velikem plesnem turnirju za prvenstvo Ljubljane v l. 1927«, ki se vrši obnove s slovenskim zaključkom priljubljenih »družabnih plesnih vaj« g. p. Jenka, priznanega strokovnjaka modernih plesov, v veliki dvorani »Kazinec« od pol 4. do pol 8. popoldne. Turnir se vrši od 5.—8. Na njem nastopi enajst prijavljenih najbo-ljših ljubljanskih parov v plesih Blues, Bos-ton, Tango in Charleston ter izven konku-rence v Black-Bottomu. Sodi celokupno pri-sotno občinstvo. Vabljeni vsi ljubitelji dru-žabnega plesa. Godba »Emena-Jazz«. Dijaki in dijakine imajo znano članarino. 192n

— Iz Kongres narodov na Taboru na pred-pustno soboto bo po prijavah sodeč pravi kongres vseh različnih narodov v pravih narodnih nošah in različnih fantastičnih kombinacijah. V težki orientali svili, originalni izdelek, obiščeta kongres Kitajka in Japona. Turki so prijavili iz vseh musliman-skih dežel od sev. Afrike preko Kemal pa-ševe Male Azije tja do Arabije in Indije. Tatarske dvorane bodo oživele v glasovih različnih godb. Predprodaja vstopnic v Ti-skovni zadrugi — Prešernova ulica

— Iz Mni salon Marieje Götzl, Kongresni trg 8, opozarja cenjeve dame, da si ogle-dajo jutri, v nedeljo, v njegovih izložbah razstavo najnovejših damskih spomladan-skih klobukov po priznani konkurenčnih cenah.

— Iz Tedensko dobajajo krasne pomla-danske bluze: M. Kristolič-Bučar, Stari trg, Ljubljana. 29L

— Iz V mestni stanovanjski hiši na Ahac-jevi cesti se izvršujejo tesarska dela in kanalizacija ter se dovršujejo notranje zi-dave.

— Iz Predpustno veselico priredi Olep-ševalno društvo na Strelišču pod Rožni-kom v soboto dne 19. februarja ob 8. uri zvečer. Vstopnina Din 5. Dostojne maske dobro došle. 176n

— Iz Skušnja za IX. Beethovnovno sim-fonijo je v ponedeljek zvečer ob 19.30 v opernem gledališču. Podsavez muzičara. 193n

— Iz Veliko isbere raznega perila in bluz priporoča Ing. Zargi, Sv. Petra cesta. 88-L

— Iz Savez trezvene mladeži. Danes ob 16.30 se vrši kurz iz alkoholega vpraša-nja v Akad. kolegiju za nižješolce. Ob 17.30 pa se vrši kurz iz alkoholega vprašanja za višješolce.

— Iz Podporno društvo železniških uslužbencev sklicuje za v nedeljo 27. t. m. ob 8. zjutraj v prostorih hotela »Strukelj«, Kolodvorska ulica, v Ljubljani, občni zbor z dnevnim redom: 1. Poročilo odbo-ra. 2. Določitev podpore in članarine. 3. Volitev novega odbora. 4. eventualne spremembe pravil. 5. Raznotherosti. — Gg. zaupniki posebno vabljeni. 138n

— Iz Smrtna kosa. V četrtek je po krat-kem bolehanju preminul g. Slavoj Gärtner. Umrl je bil že od mladih nog marljiv član raznih narodnih društev ter je tudi svojo rodbino vzgojil v strogo narodnem jugosloven duhu. Kremenitemu značaju in neumornemu narodnemu delavcu naj bo lahka domača zemlja.

— Iz Gospodarsko napredno društvo SDS v Šiški naznanja svojemu članstvu, da je umrl dne 18. februarja t. l. g. Mr. Ph. Bizovičar France. Članstvo se pozivi-lja, da se pogreba, ki se vrši v nedeljo, 20. t. m. ob 3. popoldne polnoštevilo ude-leži. — Odbor.

— Iz Dva pogrešana dijaka. Mlada, tri-našletna gimnazijca Ivan Dobžansky in Marijan Lozar sta v torek neznan kam odšla. Do danes ju niso izsledili. Dobžan-sky je prišel na Lozarjevo stanovanje v Gosposki ulici ter ga povabil, da se naj na njegovem domu skupaj učita. Odšla sta res iz Lozarjevega doma, toda zvečer se Marijan Lozar ni več vrnil k svojim sta-rišem. Ivan Dobžansky je pristojen po svojem očetu v Bukarešto. V Ljubljani stanuje njegova mati-vdova.

— Iz Drobna policijska kronika. Areti-ran je bil neki delavec Miha radi tatvine večje množine premoga na glavnem kolo-dvoru. — Prijet in odveden v zapore je bil dalje neki mladenič, ker je nosil v vre-či baker sumljivega izvora. — Neki Tone pa je popival v znani gostilni na Vidov-danski cesti, a ni imel beliča v žepu. Zato je romal v arest. — Prijavljena je neka Katra, ker je nevarno grozila neki Jeri. — Lolze H. je bil veseljaško razpoložen in je silno kaili nočni mir. Plačal bo denarno kazen. — Prijavljen je neki gostilničar, ker je imel godbo brez policijskega dovo-ljenja, a drugi radi prekoračenja policijske ure. Prijavljenih je pet oseb radi cestno-polijskega reda.

Iz Celja

— c Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek 21. t. m. ob 8. uri zvečer predava gđna. strokovna učiteljica Ana Zupancičeva o temi: »Pota in cilji sodobnega ženskega gibanja«.

— Iz veterinarne službe. Živozdrav-nik g. Hrabalek, ki je bil nedavno pre-meščen v Kočevje, se povrne zopet v Celje.

— c Stavbišče na Kralja Petra cesti je kupila od mestne občine zadruha Lastni-dom. Tam namerava postaviti dvonad-stropno stanovanjsko hišo in uradne prostore. Hiša bi stala tam, kjer ima mesar Gorenjak mesnico.

— c Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

Iz Maribora

— m Sklicanje oblasne skupščine. Ve-liki župan objavlja razglas, s katerim se v smislu kraljevega dekreta sklicuje ma-riborska oblasna skupščina k rednemu za-sedanju dne 23. februarja 1927. Skupščina bo začasno zasedala v dvorani porotnega sodišča v Mariboru. Za prvo sejo vlada v vseh krogih veliko zanimanje.

— m Generalno varuštvo otrok. V svr-ho primerne pravne zaščite sirot in neza-konske dece je mestna občina ustanovila posebno generalno varuštvo otrok. Vod-stvo je poverjeno strokovnjaku, vpokoje-nemu dvornemu svetniku dr. Kronvoglju. Vsi, ki se potegujejo za pravno zaščito dece, za alimentacije, vzgojne zadeve itd., naj se obračajo na imenovanega strokov-nega varuha, ki bo posloval ob torkih, četr-tkih in petkih ob 11. do 13. ure pri okraj-nem sodišču, soba št. 8.

— m Stekel človek. Okoli božiča lanske-ga leta je ugriznil neznan pes posestnika Matijo Svenešca v Lormanju pri Sv. Le-nartu. Svenešek se za rano, ki se je hitro zacelila, ni zmenil. Te dni pa je postal ču-daški. Jed mu ni dišala, bolela ga je gla-va, kmalu ga je zapustil vid in začel je griziti vse, kar je mogel doseči. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je nesrečež zbo-lel na pasji steklini. Prepeljali so ga ta-koj v Maribor, kjer pa ga niso mogli spre-jeti v bolnico, marveč so ga poslali na prej

v Pasteurjev zavod v Celje. Po mnenju zdravnikov je nesrečež izgubljen, ker je bolezen že tako napredovala, da ni zanj nobene rešitve.

— m Gripa v Mariboru še vedno hudo razsaja. Po uradnih podatkih je obbolelo v času od 1. do 7. t. m. 163 oseb. Doslej sta dva smrtna slučaja. Verjetno pa je, da je obbolelo še več ljudi, vendar pa niso vsi slučaj prijavljeni. Zlasti razširjena je bo-lezen med šolsko mladino. V nekaterih razredih je obbolelo toliko otrok, da so mo-rali pouk ukiniti. Tudi na moškem učite-ljišču je pouk radi gripe ustavljen.

— m Nagla smrt. Včeraj zvečer je za-dela 67letno postrežnico Cecilijo Čehner pri pospravljanju pisarnar dr. Oroska kap. Domačinom se je zdelo čudno, da je bila v pisarni tako pozno luč. Ko so šli po-gledat, so našli postrežnico mrtvo.

— m Naraščanje brezposelnosti. Brez-poselnost zavzema tudi v Mariboru vedno večje dimenzije. Vsled splošne gospodar-ske krize so morale mnoge tovarne skriti obrat in odpustiti del delavstva, tako da število brezposelnih neprestano narašča. Od novega leta sem je prijavljenih pri borzi dela že 662 moških brezposelnih, to je v primeri z lanskim letom skoraj za po-lovico več. Vsled požara v tovarni »Vol-ta« je izgubilo zaslužek nadaljnih 120 de-lavcev in delavk, ki iščejo sedaj dela drugod. Upati je, da bodo v času gradbene sezone vsaj deloma našli delo in zaslužek.

— m Vsekar pa bi se moralo pri tem paziti, da bi se pri gradbenem delu zaposlili v prvi vrsti domači brezposelni, da se ne bo zgodilo tako kot lansko leto, ko so bili skoraj pri vseh novih zgradbah zaposleni delavci, ki so prihajali z dežele, kjer itak primanjkuje delovnih moči.

— m Podružnica SPD v Mariboru skli-čuje izredni občni zbor za 25. februarja t. l. ob 9. ozir. 20. uri v Narodnem do-mu z dnevnim redom: Sprememba prav-il. — Odbor. 185n

— m Obilnica Masarykovega rojstva proslavi Češki klub v Mariboru s posebno prireditvijo dne 6. marca, na češki šoli. Jug. čl. liga pa o priliki svojega občnega zbo-ra dne 5. marca, ki se ga udeleže tudi od-lični zunanji zastopniki.

— KONGRES NARODOV. — velika maskarada Sokola I. na Taboru 26. februarja

Ponarejene uteži

Organi ljubljanskega tržnega nadzorstva so skupno z organi merosodnega urada iz-vršili zadnji čas temeljito revizijo uteži po raznih prodajalnah in tudi po prodajalnah z železnino v Ljubljani. Prišli so namreč na sled, da rabijo nekateri trgovci male uteži, ki ne odgovarjajo zakonitimi predpisom in so večinoma lažje. V rabi so bile male uteži po 1 g, 5 g, 10 g, 5 dkg in 10 dkg, ki so bile sicer navidez pravilno puncirane, toda bile so lažje, kakor pravilno izdelane in pravilno puncirane. Pri reviziji so ugotovili, da so bila tudi punciranja ponarejena. Po raznih prodajalnah in trgovinah z železnino so or-gani tržnega nadzorstva zaplenili približno za 50 kg raznih malih uteži.

Zadnje dneve se je vršila natančna pre-iskava glede izvora teh napačnih malih uteži. Dognali so, da so spravili v promet te uteži iz Maribora in sicer največ v Zagreb, Ljub-ljano in tudi v druga mesta Slovenije. Baj-e je Hrvatska skoraj vsa poplavljen s temi ponarejenimi malimi utežmi.

Srečke

drž. razredne loterije za III. razred so dospele.

Igralce opozarjamo,

da imajo po zakonu določeno predpravo do svojih srečk, ki pa jih morajo dvigniti odnosno obnoviti v času od 21. t. m. do 2. marca t. l. Po tem roku ima prodajalec pravico, da si srečke obdrži ali pa da jih proda onim številnim interesantom, ki želijo igrati v tretjem in naslednjih razredih. — Zunanjim igralcem razpoložemo srečke takoj po prejemu, za obnovo srečk po-trebnih zneskov. V to svrhu so vsi naši zunanji igralci že prejeli položnice.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in pri-jateljcem, da je naša ljubljena mati, sestra, gospa

Fanika Aichholzer roj. Ambrožič

vdova oficijalno drž. železnice

v četrtek, dne 17. t. m. po kratki bolezni v 53. letu mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepozabne pokojnice se prepelje iz Križevcev v Prekmurje v Ljubno na Gorenjskem ter bo pogreb predvi-deno v ponedeljek, 21. t. m. na domače pokopališče.

KRIŽEVCI - LJUBNO, 19. februarja 1927.

Mira, hčerka

Dušan, vnuk

Rodbine: Skedlova, Ambrožičeva, Orlova, Pirhova.

--- Moda ---

Enostavni pomladni modeli pariških modnih ateljejev.

Povratak k ženskemu

Ženske hočejo biti zopet ženske. — Pestrobavnost pomladne mode. — Triumf žemperjev. — Mali klobučki. — Telečja koža najnovejša moda.

Letošnja pomlad bo v ženski modli gladko odstranila vse moške atribute. Ženske hočejo biti zopet ženske, z nimbom nežne erotike. Zato bo letošnja moda pozlatila njihovo pametno željo.

Blaga se bodo prelivala v najživahnejših barvah. Ali: svojo veljavo ohranijo tudi ljubke kombinacije v osem in črnem.

Zamislite si krilo iz črnega kashe in bel žemper, opremljen s črnimi blenda-mi, črnim pasom in črno ovratnico. Takšne bodo dopoldanske obleke.

A za popoldan? Črn taft v kombinaciji z belim atlasom. Seveda pa še tudi kaj drugega.

Žemperji se drže čvrsto. Razlikujejo se od svojih dosedanjih prednikov samo po ovratnici in pasu, radi katerega so nekoliko daljši. Celo pri smokingovih kostumih in drugih oblačih z jopi-cami se nosijo žemperji s pasom in kra-vato.

Plašči so ravni. Spominjajo nekako na moške bluze. Zanje je priljubljena temna modra barva, toda bolj hvaležni, odličnejši so črni plašči, opremljeni s sealom ali perzjanko. Za spomlad naj bodo plašči s krznom obrobjeni samo na ovratniku in manšeta, nikakor na spodnjem robu. Dasi nekatere trdijo propagirajo tudi take plašče, ker jih imajo pač še v zalogi od jeseni.

Klobučki so mehki. Kombinacije sla-me in trakov, slame in klobučevine itd. Njihov okras je naveden trak. Torej tudi letos nobenega peresja, pač pa okusne cvetke. V množini bo videti klobučke brez krajev in zvončaste oblike.

Torbice, čevljički in druga drobna-rija zaenkrat ne beležijo posebnih no-vosti. Izbrja je tako velika, da so izpre-membe zares odveč. Novost je telečja koža, ki si pa še ne more priboriti po-pularnosti. Ideja, da naj za opremo

ovratnikov, za čevlje in ročne torbice služi telečja koža, ni vsečena občutljivim naturam. Toda, kadar moda dikтира, morajo umolkniti tudi občutljiva srca.

Ako je ženska lepa in bogata, se loči od nje; saj lahko dobi drugega.

Ako je neumna, se ne bahaj pred njo s svojo pametjo.

Ako je doberga srca, jo ljubi.

Ako te hočejo poročiti, odpotuj na severni ali južni tečaj.

Ako se uči kuhati, je ne žali.

Ako te vara, se čudi; to dolguješ svojemu dostojanstvu.

Včasih ima tudi tvoja žena prav; ta-krat lahko ugovarjaš.

Gospod na cesti

Vstajenje dežnega plašča. — Prome-nadna in sportna obleka.

Za pomladanske dni pripravljajo konfekcijske tvrdke za gospode velike za oge gur-jastih plaščev. Še pred krat-ki, kim se nam je zdel tak plašč neelegant-en. Nosili so ga le mladi ljudje in taki, ki so morali službeno tudi ob slabem vremenu na cesti. A sedaj je podoba, da so gospodje splošno videli, kako praktičen je tak plašč ob slabem vre-menu; varuje obleko pred mokroto in nadomešča dežnik, katerega vzamejo moški seboj le, da ga kjerkoli pozabijo ali pa zamenjajo za slabšega. In tako je postal dežnik nemoderen, gumijast plašč pa pomladanska novost.

Takšen plašč je še štiri navadno v ran-glanskem kroju. Reverji so široki in kratki ali pa se zapne plašč tik nad radeo. Gumbi so prišiti v eni vrsti. Žepi vrezani pokončno, rokavi pa zadržani o-z zapetju.

Plašči so izgotovljeni iz različnega blaga, zlasti pa iz impregniranega ga-bardena, ali iz kariraste čiste volne.

Elegantni, a manj trpežni so plašči iz neke vrste svile, ki je prepojena z olj-nato snovjo.

Pomladna promenadna obleka je iz kanjarna. Hlače so zelo široke, proti gležnjem malo zožene in imajo zavihan rob. Napoved, da se povrnejo hlače brez zavihanega roba, se ni uresničila.

Telovnik je izrezan približno tako kakor dosedaj ter ima pet gumbov in štiri žepa.

Suknja ima le v eni vrsti tri gume. Preko pleč je široka, v rokavih komo-dna. Bokov pa se oprijem je tesnejše.

Sportna suknja ima sredi hrbta po-končno gubo s prvim ali samo na-začnim pasom. Široke kratke hlače angleške plus fours — so še vedno pri-ljubljene, in moderne.

Rokavice nekaj in sedaj

Kakor pahljača, tako so igrale v zgodovini ženske koketerije tudi roka-vice zelo važno vlogo. Stari italijanski in francoski spisi pričajo, da se roka-vice niso cenile samo kot dopolnilo toa-lete, marveč tudi kot izborno sred-stvo za koketiranje in tajnih pomenkov med zaljubljenici. Spanke, ki so baje v pantomimskih pomenkih najbolj iz-urjene in znajo imenitno govoriti s svo-jimi pahljačami, so si znale vedno po-magati iz zadrege tudi z rokavicami. Ako dama v družbi ali na izprehodu ni mogla nagovoriti svojega ljubimca, mu je s pomočjo rokavic povedala vse, kar ga je zanimalo. O tem priča španska poezija, ki često omenja rokavice kot sredstvo za take zaupne in tajne po-menke brez besed.

Rokavice so baje germanskega iz-vora. Prvi zgodovinski vir o njih pravi, da si je angleški kralj Ethelred izgo-ovoril, naj prilozijo germanski trgovci plačilu svojega dolga poleg srebra in zlata tudi pet parov rokavic. Rokavice so nosili prvotno samo kralji. Šele v 14. stoletju so jih začeli nositi tudi na-vadni zemljani. Nosili jih pa niso na rokav, kakor jih nosimo mi, marveč so se z njimi samo bahali, noseč jih v ro-kah. Pozneje so postale rokavice običajno novejeto darilo. Rokavice tedaj ne dobe so bile razkošno okrašene z zlatimi našivi in dragulji in res elegant-

na dama je morala imeti celo zbirko rokavic.

Dandanašnji je vloga rokavic cno-stavnejša. Njihov namen je varovati roke, odnosno kožo nesnage, pozimi pa mraza. Elegantne rokavice morajo biti vedno svetlejše barve od obleke, vendar pa nikdar kričeče. Elegantna dama nosi samo bele, svetlo žolte, sive ali rjave rokavice v vseh nijansah teh barv. Novost, ki pa ni nova, so roka-vice, ki imajo zgornj temnejše našive v obliki ozkih trakov.

TAVANNES WATCH & CYMA
svjetsko poznati
švicarski precizioni satovi.

Dunajski diktator Hugo Breitner

Solnčne in senčne strani socijalistične finančne politike. — Naj-bolj osvoježen in najbolj priljubljen mož na Dunaju. — Premožni sloji naj olepšajo in olajšajo življenje bednim in revnim.

Dunaj, sredi februarja.

Kakor so dunajski listi med svetovno vojno prekinjali ime Lloyd Georgea, Poi-n-careja in velikega kneza Nikolaja Nikolaje-viča, tako mečejo sedaj ogenj in žveplo na občinskega svetnika in mestnega fi-nančnega referenta Hugona Breitnerja. Odkar se je poleglo razburjenje, ki so ga vzbudili mod Dunajčani drzni vlo-mi zlo-glasnega svetrovca Grasia in umori služ-kinj, ki jih je zalezoval in moril Hugo Schenk, ni bilo na Dunaju nobeno ime ta-ko osvoježen, kakor je danes ime 50let-nega občinskega svetnika Breitnerja. Ma-tere strašijo svoje nebolglence z grož-njo, da jih izroče Breitnerju, ki jih bo po-žrl. Pristaši pokojnega dr. Luegerja, ki so se prilagodili razmeram časa, pravijo se-daj mesto: vsega so krivi Zidje — vsega je kriv Breitner. Dunajski listi, seveda ra-zun socijalnodemokratskih, titulirajo Breit-nerja z vsemi mogočimi psovskami. Nazi-vajo ga barbar, pljavka, sovraženik na-rodnega gospodarstva, grobar zabave in razvedrila, skratka: tip, ki Dunaju največ škoduje.

Od kod in zakaj to sovraštvo napram Breitnerju? Dunajska občina ima od leta 1919. v občinskem svetu socijalno - demo-kračno večino. Socijaldemokraci zahte-va, naj se krijejo izdatki občine po ve-čini iz dohodninskega davka, ki ga pla-čujejo pred vsem bogataši. Kdor si upa nastopiti s takimi zahtevami napram bo-gatim slojem, postane naravno med siro-mašnim prebivalstvom seveda popularen. Vlogo ljudskega dobrotnika je prevzel na Dunaju Hugo Breitner. V občinskem svetu zastopa stališče, da je treba preskrbeti du-najskemu delavstvu dobra stanovanja, ko-peli, bolnice, zavetišča in druga sredstva, ki bi lajšala siromašnim slojem njihovo težko življenje. Vse to pa zahteva od ob-čine novih izdatkov. V prejšnjih časih je bil običaj, da so plačevala take investicije mnoga pokolenja. Sedanjí dunajski ob-činski svet pa pravi, da bodo imela po-nejša pokolenja druge naloge, sedanje pokolenje naj pa plača za vse socijalne naprave iz svojega žepa. In tako krije du-najska občina izdatke za razne naprave iz tekočih dohodkov in dohodninskega davka.

Do konca letošnjega leta namerava zgraditi Breitner za 30.000 rodbin novih stanovanjskih hiš. In sicer vse iz dohod-kov mestnega gradbenega davka. Hišni pesenstniki so seveda ogorčeni nad to da-lekosežno gradbeno akcijo in kolnejo Breitnerja, češ da jih hoče upropastiti. Na Dunaju je nad 40.000 hišnih posestnikov, od teh baje 15.000 tujcemcev.

Breitner pa daje Dunajčanom tudi brez-plačno pitno vodo, znižano vožnjo v tramvajih, plin in električno razsvetljavo po znižani ceni in razne druge olajšave. Zato mestna podjetja niso rentabilna in ne morejo podpreti nobene socijalne akcije. Breitner mora iskati dohodke drugje.

Nekoč je na seji občinskega sveta iz-javil: »Od najemniškega davka in doho-darine, ki jo lahko pobiramo od bogatih slojev, bi mogli dobiti vsi dunajski siro-mašni otroci brezplačen obed. Šolske zob-ne klinike, v katerih ležijo otrokom brez-plačno zobe, stane občino letno 390.000 šilingov (4 milijone dinarjev). Za brezpla-čno dečja kopaljšča potrebujemo letos 460

tisoč šilingov. Te izdatke bomo krili z davki, ki jih bodo plačali trije veliki ho-teli na Ringstrasse.

Ostali hoteli morajo prispevati 2.260.000 šilingov, ki so potrebni za oskrbovanje materinskega doma. Z veseljem takih krijevno izdatke za 103 otroška zavetišča. 35 dečjih domov in 24 porodnišnic. Poskr-beti moramo, da dobi vsaka siromašna Du-najčanka čimprej od občine za novorojeno dete brezplačno perilo in drugo opremo.

Iz tega je razvidno, zakaj pravijo Du-najčani Breitnerju tiran. Breitner pobira od bogatih dunajskih rodbin poseben da-vek od števil služkinj Eno služkinjo je dovoljeno imeti brez davka, rodbina, ki ima dve služkinji, pa mora plačevati letno že par tisočakov poselskega davka in za vsako nadaljno še mnogo več.

Zlasti hudi so davki na zabavišča, luki-suzne restavracije in kavarnarje in na no-čne lokale. Zato ni čuda, da lastniki takih lokalov in njihovi gostje iz dna duše so-vražijo Breitnerja. Kdor bi verjel napa-dom, naperjenim proti zloglasnemu občin-skemu svetniku, bi mislil, da je Hugo Breitner res despot ali sadist. V resnici je bil mož do prevrata prokurist, potem pa ravatelj neke velike dunajske banke. Breitner je finančni strokovnjak, naobra-žen sociolog in zelo skromen mož, ki je imel v privatnem življenju dolga leta smolo. Njegova soproga je bila namreč duševno bolna in je preživela več let v norišnici. Nedavno se je Breitner drugič oženil in sicer z neko učiteljico meščanske šole. V uradu je vedno prvi in dela često do ene ponoči.

Breitnerjevo delo je težko pravilno oceniti. Gotovo je, da ovira napredek Du-naja v starem smislu; preveliki davki od-bijajo novo industrijo in trgovino, duše že obstoječo, ovirajo tujski promet, morda tudi res pomagajo k naraščanju brezposel-nosti. Na drugi strani pa postaja Dunaj v socijalnem pogledu najmodernejšo mesto na svetu. Stanovanjska kriza je skoro že rešena, življenjski nivo širokih plasti pre-bivalstva se je vidno dvignil, izdatno je poskrbljeno za bedne in nesrečne, ki vidijo radi tega v Breitnerju svojega velikega dobrotnika in ga obožujejo. Vsekakor je Breitner mož železne roke in železne vo-lje; kdor mu noče delati krivice, mora upoštevati in oceniti obe plati njegovega delovanja.

NOGAVICE
z znamko in žigom
„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

26. II.
Kongres narodov na Taboru

Guy de Maupassant:

Samomori

Ne preide skoro dan, da bi ne čitali v novinah nastopnih ali podobnih vrst:

«Ponoči od srede na četrtek sta pre-budila prebivalce hiše št. 40 te ali one ceste dva strela, ki sta padla očitno v stanovanju gospoda X. Y. Ko so ulo-mili vrata, so našli imenovanega gospo-da, ležečega v krvi in držečega še ved-no v roki revolver, s katerim si je kon-čal življenje. Gospod X. Y. je bil star 57 let, imovit in je imel pravzaprav vsega dovolj, da bi mogel živeti v sre-či. Zakaj je storil usodno dejanje, si zaman belijo glave.»

Katere globoke bolečine, katere sr-če ne težave, kateri tajni obupi, katere pe-koče rane vodijo dozeveno srečne ljudi v samomori? Občinstvo sluti ljubavno žaloigro, sumi denarno pomanjkanje, in ker v svojem ugiibanju ne pride na jasno, imenuje tako smrt »zagonetno«. Pismo, ki so ga našli na mizi tega samomorilca, in ki ga je spisal v noči svoje smrti poleg nabasane revolver-ja, je zašlo v moje roke. Zdi se mi za-nimivo. Ne odkriva nam sicer velike katastrofe, ki jih vedno iščemo za ta-kimi čini obupa, toda razodeva nam nakupicenje malega trpljenja v življe-nju, usodno razkrajanje osamelega bit-ja, ki je izgubilo vse svoje sanje, in nam daje ključ do marsikateri tragične smrti, ki jo morejo razumeti le nervoz-ni in senzitivni ljudje.

Evo vam pismo!

«Polnoč je. Ko skončam to pismo, se umorim. Zakaj? Skušal bom napi-sati, ne za one, ki bodo čitali te vrstice, temveč zase, da ojeklenim omamljivi pogum in da se prepričam o neobhodni potrebi čina, ki bi ga mogel sicer za-vlačevati.

Vzgojili so me preprosti starši, ki so verjeli v vse — in jaz sem veroval kakor oni.

Moje sanje so trajale dolgo. Zadnji soj je pravkar ugasnil.

Ze nekaj let opažam v sebi poseben pojav. Vse izražanje bitnosti, ki mi je prej odsevalo v očeh kakor jutranje sonce, popušča. Pomen vseh stvari se mi je prikazal v brutalni resničnosti in pravi namen ljubezni me napaja z gnusom celo pred njenimi najbolj pesniškimi nežnostmi.

Ljudje smo žoga neumnih, mikav-nih, a vedno novih iluzij.

Ko sem postal nekaj starejši, sem se udal v grozno zanikrost stvari, v brezkoristnost vseh naporov in v ne-izpolnjenost vseh pričakovanj, dokler nisem nocoj zagledal vse ničevosti biti v novi, obupni luči.

Kako vesel sem bil prej. Vse me je zadrževalo: ženske, ki so hodile mimo, pogled na ceste, tih koticček mojega stanovanja; celo oblika moje obleke me je zanimala. Vendar pa je večno ponavljanje istih slik končno napolnilo moje srce s trdnim dolgočasjem, ka-kor bi se zgodilo gledalcu, ki bi moral iti vsak večer v isto gledališče.

Trideset let že vatajam vsak dan ob

isti uri in obedujem ob istem času, kjer mi strežijo razni natakariji.

Skušal sem potovati. Samota, ki jo nahajamo na raznih krajih, me je na-vdajala z bojaznijo. Čutil sem se tako malega na zemlji, tako osamelega in zapuščenega, da sem se čim prej vrnil domov.

In vendar me je navdajala tam ne-izpremenljiva zunanost mojih sob, ob-rabljevanje pohištva, katero sem videl novo, a stoji sedaj v mojem stanova-nju že trideset let, posebni duh mojih prostorov (vsako stanovanje se navza-me s časom posebnega duha) vsak večer z naveličnostjo predolgo privaje-uega, s temno, bolno melanholijo.

Vse se neprestano ponavlja: način, s katerim vtaknem ključ v ključavnico, kadar se vrnem zvečer domov, kraj, na katerem najdem vžigalce, prvi po-gled, ki ga vržem v sobo, ko se vname fosfor, vse to me sili, da bi se vrgel skozi okno, da bi s silo končal vse to monotonost, kateri ne moremo uteči.

Ako se jutraj brijem, se me po-lasti neutешno hrepenenje, da bi si pre-rezal grlo, in moje vedno enako oblič-je, ki ga moram gledati nazadnje z mi-lom, v ogledalu, me gane dostikrat do solz.

Celo ljudi, katere sem prej rad vi-del, ne maram več srečavati, tako do-hro jih že poznam, tako dobro vem, kaj mi povedo in kaj jim odgovorim, tako često sem preštudiral pustnjo njih-ovih misli, pretaknil vsako gubo v njihovem duševnem življenju. Vsaki možgani so kakor krog, v katerem ne-

prestano dirja ubog vprežen konj. Ko-likor tudi si prizadevam, gibljejo in se želimo zaplesti v vijuge, meja je vedno okrogla, brez kotov, brez vrat, ki vodijo v neznanost. Tekati moramo okrog, vedno okrog, skozi iste ideje, iste radosti, iste šale, iste navade, ista prepričanja, iste ogačnosti.

Ostudna megla je padla proti večer-u. Zastrla je bulvar v mokro umaza-no sivino in otemnila plinove plamene, da so se videli kakor kadeče se sveče. Teže ko kedaj me je tlačilo breme mo-je žalosti. Nemara sem slabo prebaval.

Zakaj dobira prebava — je pravzaprav življenje. Umetniku daje inspira-cijo, mladim ljudem zaljubljenost pože-ljenje, mislecem jasne misli, vsemu sve-tu veselje do življenja in možnost, da se mnogo je (kar je še največja sreča). Bolan želodec napravi človeka skeptič-nega, zavraja v nevernost ter vzbuja temne sanje in misli na smrt. To sem opazil mnogokrat. In mogoče bi se ne usmrtil, ako bi bil nocoj dobro prebav-ljal.

Ko sem se spustil na naslonjač, v katerem sedim trideset let vsak večer, sem se čutil tako potrtega, da sem se bal, da na mestu ne zblaznim.

Iskal sem opravila, da bi utekel sam sebi. Toda vsako razvedrilo se mi je zdelo še strašnejše od brezdelice... Tedaj sem se spomnil, da bi lahko ure-dil svoje papirje.

Ze nekaj časa sem nameraval po-spraviti po predalih, v katerih je že trideset let ležalo vse v neredu. Tu so bila pisma, pobotnice in podobna šara

v takem neredu, da me je že davno je-zilo. Vendar se me prime že pri sami misli, da bi kaj uredil, taka moralna in fizična utrujenost, da se doslej ni-sem mogel odločiti za to zopratno delo.

Sedel sem tedaj pred svojo pisalno mizo in odprl predalček, da bi izbral iz navlake nekaj papirjev, a druge umčil.

Nekaj časa sem strmel zmedeno v kup orumenelega papirja, potem sem vzela enega v roke.

Ah! Ne zahajajte na to pokopališče, ne dotikajte se starih pisem, ako vam je življenje drago! In ako vam pa-dejo slučajno v roke, jih brž zmečkajte in zaprite oči, da ne prečitaste niti be-sede, da vas znano in že davno pozaba-ljeno pisanje s enim sunkom ne požene v ocean spominov. Zauzenite papirje v ogenj in ko razpadejo v pepel, jih zdro-bite v prah... sicer ste izgubljeni, ka-kor sem danes izgubljen jaz.

Prva pisma, ki sem jih čital, me niso prav nič zanimala. Tudi niso bila stara in pisali so jih že živeči ljudje, s kate-rimi se večkrat srečam in katerih pri-sotnost me ne gane. Kar sem pri po-gledu na nek pisemski ovitek vztrepe-tal. Na njem je stalo z veliko, široko pisavo moje ime. Iz oči so se mi vili vroče solze. Bilo je pismo mojega naj-ljubšega prijatelja, tovariša moje mladosti, kateremu sem zaupal vse svoje nade. S svojim prijaznim smehljajem je stopil jasno pred moje oči in mi podal roko... Po hrbtu me je spreletel mraz. Da, mrtvi se vračajo. Videli sem gal Naš spomin je popolnejši svet ka-

To in ono Razkrinkani čudežni pojavi

Kako ustavimo utripanje srca. — Magnetična dama. — Ples mrtvaške glave. — Premeteni triki.

Znani švicarski raziskovalec okultnih fenomenov dr. Julij Ries je nedavno objavil knjižico raznih svojih doživljanj, kjer je posamezne skrivnosti razkrinkal za navadne zavedne ali nezavedne prevare. V naslednjem posnemamo troje interesantnih primerov, ki v dovoljni meri dokazujejo, kako se morajo resni raziskovalci okultnih pojavov boriti s triki in sleparijami. Dr. Ries pripoveduje:

Pred dvema letoma srečam v Bernu znanca, ki se je tekom razgovora izkazal za ognjevitga pristaša dr. Couéa. Izrazil sem velik dvom o njegovi metodi lečenja. Prijatelj je bil seveda takoj pripravljen, da pobije moje skepsa. Da me prepriča, je napravil naslednji eksperiment, ki se ga je naučil od dr. Couéa in s katerim je razoroževal vse skeptične nasprotnike:

Prožil mi je desnico, da sem lahko otplal njegov puls. S pomočjo odločne volje, je dejal, bo tako sugestivno vplival na svoje telo, da bo ustavil utripanje srca.

Kontroliral sem torej puls njegove roke. Znanec je pričel naenkrat drhteti in med ostrimi pogledi delati magnetične poteze z levico preko desnice. Puls je polagoma pojemal in naenkrat je vsak utrip zastal. Čez par minut se je prijatelj zopet opomogel od izčrpanosti in utripanje je zopet prešlo v normalni tok.

Naravno, da sem bil do skrajnosti frapiran. In vendar še nisem verjel. Da me popolnoma uverji, mi je prijatelj pomnil, da svoj eksperiment ponovi čez četrt ure. In eksperiment je zopet uspel preko pričakovanja. Na svoje začudenje pa sem tokrat opazil, da je navzlic prejenanju utripa na desni roki nadalje pravilno pulzirala kri v žilah na obeh sencih. Bilo mi je jasno, da gre za spretne trike. Zahteval sem, naj svoj eksperiment ponovi tudi na levi roki. Sedaj pa se mi je nasmehnil in odvrnil, da kratkoma ne more ustreči, ker...

Razodel mi je celo skrivnost. Pod desno pazduho je imel malo, čvrsto jabolko, ki je je tako krepko pritisnil k telesu, da je zastavil dotok krvi v dovodnice... Še isti večer sem ponovil eksperiment pred nekaterimi svojimi tovariši, ki so dolgo, dolgo iskali znanstvenih pojasnil za ta skrivnostni fenomen.

Ni dolgo tega, kar mi je prišlo na uho, da v Bernu prebiva dama, ki ima nepojasnjeno moč, da odbija iglo kompasa. Podal sem se k njej in jo naprosil za eksperiment. Rade volje je ustrejala moji želji. Čim se je kompasu približala na dva koraka, je igla dobila sunk. Nekaj časa sem študiral, nato pa zaprosil:

— Bodite tako ljubezni, pa odložite stezniki!...

Tudi to je storila drage volje. Ali ko se je sedaj približala kompasu, je prenehala njena magnetična moč. Pojasnilo je bilo lahko. Namesto ribjih kosti so bile v stezniku slučajno jeklene palčice. In kadorkoli se je dama približala kompasu, je jeklo povzročilo močno oscilacijo igle. Dama seveda o tem ni imela pojma, marveč je bila globoko zaverovana v svoje magnetično delovanje.

V dijaških letih sem prebil počitnice pri svojih rojakih nekje na madžarski pusti. Po bogati žetvi smo imeli domačo veselico z godbo in plesom. Po večerji naprosi gospodar pramaš ciganske družbe, naj pred gosti pokaže kako originalno cigansko skrivnost. Primala je pristal, a vendar je stavil par nemavnih pogojev. Zahteval je, da mu iz mrtvašnice vaskaške pokopališča prinesejo mrtvaško lobanjo in dvojke kosti. Nadalje, naj široko odprejo vsa vrata in okna ter odstranijo pohištvo in slike.

Ni minilo četrt ure, ko je sluga prinesel lobanjo in kosti, gosti pa so odprli vrata in okna, odstranili pohištvo in se postavili ob strani. Sredi sobe je nato cigan vžgal 13 sveč in jih namestil v krogu, sredi tega kroga pa je postavil mrtvaško

kor vsemir. On oživlja vse, česar ni več.

S tresoč roko in otemnelimi očmi sem zopet čital, kar mi je nekoč povedal in v vzdihajočem srcu sem začutil tako bolečo rano, da sem zastokal kakor človek, ki mu lomijo ude. In nato sem zopet preživel svoje življenje, kakor se voziš navzgor po reki. Zopet sem spoznal ljudi, ki sem jih davno pozabil in jim nisem več vedel imen. Le še njihovi obrazi so živeli v meni. V pismih svoje matere sem zopet gledal stare posle in vse neznatne malenkosti, ki jih obsega duh deteta.

Nenadoma sem uzel stare obleke svoje matere in njo samo, ki se je po obleki in česanju las izpreminjala, kakor je zahtevala moda. Vedno pa se mi je prikazovala v svileni obleki iz «moiré» in jasno mi je vznelo po ušesih, kar mi je dejala nekoč, ko je imela na sebi to obleko: «Robert, dete moje! Ako se ne boš držal ravno, boš grbav vse življenje!»

Odprl sem drugi predal, kjer sem hranil svoje ljubavne spomine. Čevljiček za ples, raztrgan robec, kodri, suhe cvetlice in spomini na sladke romane mojega življenja, katerih junakinje, ako še žive, nosijo danes sive lase, so me navdali z bridko žalostjo stvari, ki so minule za vedno. Ah, mlado čelo z zlatimi kodrički, nežni pritisk roke, govoreči pogled, divje utripajoče srce,

lobanjo in kosti. Ko je tako bilo vse inscenirano, vzame cigan gosli in začne tiho svirati. Mehka ciganska melodija je ustvarila skrivnostno razpoloženje v sobi. Naenkrat se je lobanja začela premikati. In čimbolj je naraščala melodija živahno in strastno, tembolj je lobanja kakor podvržena ritmu melodije, začela poskakovati in se vrteti.

Bila je vsa sreča, da so bila okna in vrata odprta. Kajti goste je prešinil paničen strah in smo po vrsti pobegnili na prosto. Naenkrat je zazril smeh gospodarja. Pozval nas je zopet nazaj v sobo, prizgal luči in nam razodel »okultnost« mrtvaške lobanje. Dogovoril se je bil s cigancem za ta trik ter je v mrtvaško glavo spretno vtaknil — krta.

Svetovno vojno preživel v omari

Junaški čin Francozinje.

V mali vasi Bertry v departementu du Nord severno od St. Quentin živi vdova Belmont-Gobertova, ki je rešila angleškemu husarju Fowlerju življenje s tem, da ga je skrivala od januarja 1915. do oktobra 1918. v svoji omar. Fowler je izgubil v bi ki pri Leecateau konja in je bil popolnoma odrezan od svojega polka. 15. januarja 1915. ga je opazil v bližnjem gozdu zet vdove Belmonte — Gobert Louis Pasquin. Vedel je sicer, da stikajo po okolici nemške patrulje, vendar je pa dal ubežnemu angleškemu vojaku jesti in ga ponosil spremil v vas. Skril ga je v hiši junaške Francozinje. Vdova Belmont-Gobertova je dobro vedela, kaj jo čaka, ako najdejo Nemci v njenem stanovanju angleškega vojaka, toda kljub temu je skrila mladega husarja v skrinjo, kjer je moral čepeti noč in dan. Le redko je lahko dvignil pokrov in se oddahnil na svežem zraku. Često se je pripetilo, da so sedeli nemški vojaki v isti sobi in si kuhali kavo. Vdova je napravila v skrinji ob strani majhno odprtino, da bi se husar ne zadušil. Nemški vojaki so večkrat hoteli pogledati, kaj ima gospodinja v skrinji, toda vdova je znala občeati z njimi tako spretno, da je to nevarnost vedno preprečila. Po vojni je angleška vlada junaško Francozinjo odlikovala in 11. angleški husarski polk ji je poslal v znak zahvale srebrno plaketo.

Župan poglavar požigalcev

Te dni so orožniki aretirali župana občine Fojtovice pri Teplicah na Češkem in sicer zato, ker je bil osumljen, da je že več let požigal skladišča in gospodarska poslopja. Pri ponovnem zaslišanju je aretirani župan svoj zločin priznal. Pri požiganju je pomagal tovarnar perila Frühbauer, njegova žena in zavarovalni uradnik Watzke. Župan Lehner je priznal, da je sestavil s svojimi pomočniki obsežen načrt, po katerem so več let goljufali zavarovalnice na ta način, da so dali svoje blago zavarovati, nato so pa skladišča zažgali in si dali izplačati visoko zavarovalnino. Poleg tega so zažgali tudi več hiš in gospodarskih poslopj. Zavarovalnice so izplačale požigalcem na zavarovalnini več milijonov čeških kron. Požigalci so si pomagali do večjega dobička tudi na ta način, da so dragoceno blago iz skladišč pravočasno odnesli in spravili pri svojih znanjih. Orožniki so našli pri županu za 30.000, pri tovarnarju Frühbauerju pa za 70.000 Kč skritega blaga.

Zadnji dan pred aretacijo so skušali požigalci spraviti svoje blago na na varno, toda orožniki so to pravočasno preprečili. Župan ima na vesti tudi poverljivo občinskega denarja. Orožniki so aretirali še nekatere druge osumljence, ki so požigalcem pri prevozu blaga pomagali.

poželjivo smehljanje na ustn, ustnice, ki obetajo objem... In prvi poljub! Ta poljub brez konca, pri katerem se oči zapro in zamre vsaka misel v neizmernem občutju sreče skorajšnje združitve.

Zgrabil sem spomine razpršenega ljubavnega veselja z obema rokama, jih poljubljaj in videl v sanjah svoje razpaljene duše vsa ta ljubljena bitja v uri, ko so se udajale, in trpel grozovitejšie muke, kakor so one, s katerimi nam groze stare bajke o pekl.

Ostalo je še eno pismo. Bilo je moje. Narekaval mi ga je pred 50 leti učitelj pisanja.

«Moja ljuba, dobra mama! Danes bom star sedem let. To je starost, v kateri prihaja človek do razuma. Začel bom s tem, da se ti zahvalim za življenje, ki si mi ga podarila. Tvoj mali, ki te ljubi.

Robert.»

Končal sem... Dospel sem k viru toka svojega življenja in se hlavno obrnil, da bi videl, kaj mi je ostalo. Pred seboj sem zrl strašno osamljenost starosti, bližajočo se ošiblost... in nikogar poleg sebe... in vse končano... končano.

Tu na mizi leži moj revolver... bašem ga... Ne čitajte starih pism! Tako se utegnejo usmrtiti mnogi ljudje, v katerih življenju zaman išče mo velikih bolesi.

Ljubavna tragedija

Prebivalce neke mirne obmejne vasi pri Parkanju na Slovaškem je vznemirila v ponedeljek zvečer vest o ljubavni tragediji, ki je zahtevala dve mladi žrtvi. Pred letom dni je sprejel dimnikarski mojster Zitnansky v službo 20 letnega pomočnika Takacsa. Mladi pomočnik je bil navdušen plesalec. V lanskem predpustu ni zamudil nobenega plesa v domači in sosednih vaseh. Na nekem plesu se je vnelo njegovo srce za 18 letno hčerko dimnikarskega mojstra Elizabeto. O veliki noči je prišel zaljubljeni pomočnik k moštru in prosil za Elizabetino roko. Mojster in Elizabeta sta pa njegovo snubitev odklonila, kar je siromaka zelo potrl. Takacs ni izgubil nade, dasi je vedel, da je mojster svoji hčerki že izbral bogatega ženina v sosedni vasi.

Lani poleti je dimnikarski mojster nenadoma umrl in obrt je vodila njegova vdova s hčerko. Pomočnik je ostal v službi. Jeseni je Takacs grozil Elizabeti z revolverjem, ako ga ne vzame. V ponedeljek je svojo grožnjo izpolnil. Ko je bila Elizabeta zvečer sama doma, je planil v njeno sobo in jo ponovno pozval, naj postane njegova žena. Elizabeta je vsiljivega snubača energično odklonila. Takoj nato je potegnil Takacs iz žepa samokres in ustrelil Elizabeto naravnost v srce. Drugo kroglo si je pognal v desno senca. Ko so prihiteli sosede, je bila Elizabeta že mrtva. Kmalu nato je umrl tudi Takacs.

Nova ekspedicija v polarne kraje

Lanski polarni raziskovalec dr. Knud Razmussen je izjavil zastopnikom tiska, da namerava organizirati peto mednarodno ekspedicijo v polarne kraje, ki naj bi preiskala in proučila vse doslej še neraziskane dele polarnega zemlja. Ta ekspedicija bo mednarodna, ker se je udeležilo istočasno Danska, Amerika in Kanada. Njen glavni namen bo preiskati polarno ozemlje in ugotoviti, da-li bi bilo mogoče izseljevanje iz Evrope, odnosno Amerike v polarne kraje. Ekspedicija se bo pečala tudi z zgodovino Eskimov in njihovih stikov z ostalimi primitivnimi narodi na otokih Amerike in Azije. Razmussen je prepričan, da bodo priprave za to veliko ekspedicijo končane začetkom prihodnjega leta.

Vohunska afera na Češko-slovaškem

V nedeljo so aretirali orožniki v Sentinu na Češkem neznanega mladčnika, ki je hotel fotografirati tovarno za izdelovanje eksplozivnih snovi. Pozvali so ga, naj se legitimira in res je pokazal orožnikom pravilno izstavljen nemški potni list. V potnem listu je stalo, da je mladčnik 20 letni Kurt Spatz iz Vratislave v Pruski Sleziji. Orožniki so ga odvedli na najbližjo postajo, kjer so ga strogo zaslišali. Pri njem so našli mnogo fotografij vojaških objektov, kakor tudi mostu čez Labo, ki je velike važnosti zato, ker prevažajo čez ta most razstrelivo na glavno progo. Poleg tega so našli pri njem več šifriranih spisov.

Na podlagi zbranega materiala so uvedle oblasti strogo preiskavo in obvestile o aretaciji ministrstvo Narodne Odbrane. Zdi se, da so oblasti nemške vohune že dolgo iskale, kajti nedavno so bili aretirani na Češkem potujoči apostoli neke verske sekte, ki so se pečali z vohunstvom. Podrobnosti nove vohunske afele še niso znane, ker hočejo oblasti voditi preiskavo v strogi tajnosti.

Zakaj so v Turčiji odpravili fese

Angleško novinarko Edibet Terrington, ki je hči turško-angleških roditeljev, je sprejel nedavno turški diktator Kemal paša in ji pojasnil, zakaj je prepovedal nositi fese in pajčolane. Turške ženske so imele obaze že od pamtveka zagnjene in šele Kemal paša jih je rešil te neprijetne noše. Kemal je odpravil tudi fese, ki so bili glavni znak turške narodne noše. Na vprašanje, zakaj je to storil, je Kemal paša odgovoril Terringtonovi:

Vlada je odredila, da bo vsaka ženska, ki se pojavi z zagnjenim obrazom, strogo kaznovana. Ženske so se tej odredbi odločno uprle. Naivečji odpor je nastal med kmeticami. V severnih pokrajinah, kjer je bila agitacija proti vladni odredbi posebno velika, so morale oblasti 5 agitatorjev obesiti. S tem smo hoteli dokazati ljudem, da se vlada s svojimi odredbami ne šali. Mnogi Turki so proglasili fes za sveto pokrivalo in so napadali vse, ki so začeli nositi evropske klobuke. Ženske, ki niso hotele odgniti svojih obrazov, so trdile, da so pajčolani simbol moralnega življenja. Toda v resnici se je skrivala pod pajčolanom nemoralnost. Poleg tega je bila stara moda zagnjenih obrazov nezdrava in je dražila moške, ki so videli žensko vedno zagnjeno. Pod pajčolan se je prilepilo v Turčiji mnogo zločink in pustolovk. Zato je bila vlada prisiljena to modo prepovedati. Kdor se pregreši proti vladni odredbi enkrat, ga zadene denarna globa. Za drugo kršitev odredbe je določena zaporna, za tretjo pa smrtna kazen.

Ženska v avtomobilu okrog sveta

Gdč. Clairenora Stinnesova, ki se je udeležila že mnogih mednarodnih avtomobilskih tekem v Rusiji, Nemčiji, Avstriji in drugih državah, naslopi 1. maja v Berlinu s svojim avtomobilom znanihke Adler pot okrog sveta. Spremljala jo bosta dva izkušena mehanika. Iz Berlina se odpelje preko Dunaja, Beograda in Carigrada v Malo Azijo, potem pa čez Kavkaz v Rusijo. Od tod jo bo vodila pot preko Urala, Tomska, Irkutka, dalje proti Daljnemu vzhodu. Zednjene države namerava prevoziti nele od San Franciska do Newyorka, marveč tudi od Kanadske meje do južne Argentine. Jeseni leta 1928. se namerava Stinnesova vrniti zopet v Berlin.

Avtomobilska vožnja okrog sveta v tem primeru ne bo samo turistične-ga pomena, temveč v prvi vrsti industrijskega in trgovskega. Stinnesova velja doslej za najboljšo avtomobilistko v Evropi.

× **Ruska revolucionarka Balabanova ni umrla.** Domači in inozemski listi so te dni poročali, da je umrla znana ruska revolucionarka Balabanova. Ta vest, posneta po »Vossische Zeitung«, pa ne odgovarja resnici. Balabanova živi na Dunaju, kjer je priredila te dni javno predavanje. Vest o njeni smrti je razširila neka nemška agentura, ki jo je posnela najbrže po sovjetskem listu »Bjednota«. Zdi se, da gre za neko drugo Balabanovo, ki z revolucionarno istega imena nima ničesar skupnega.

× **Lavina je zasula na Korziki 12 delavcev.** ki so popravljali neko gorsko cesto. Mlad logar, ki je bil tudi pri delavcih, se je v zadnjem hipu skril za veliko skalo, kjer so ga čez šest dni našli še pri življenju, dasi je bil tudi podsat.

× **Obglavljena cesarica Elizabeta.** V Meranu so fašisti odbili glavo tamkajšnjemu spomeniku bivše cesarice Elizabete. Spomenik prištevajo med največje in najlepše umetnine na Tirolskem. Bolcanski prefekt je s posebnim razglasom izjavil svoje obžalovanje nad barbarskim činom in odredil, naj popravi spomenik na državne stroške.

× **Ubegli defraudant Stein prijet.** Pred dnevi smo poročali, da je dunajski policija izdala tiralico za nekim Josipom Steinom, ki je oskodoval londonsko tvrdko Jeltnek za 450.000 šilingov, t. j. okoli 3.600.000 Din. Ubegli defraudant je bil te dni prijet v Černovicih v Bukovini.

× **Nevaren randevu.** Na Siciliji je znan trgovec zalezaval mlado ženo, katere mož je bil v Ameriki. Ker ga je žena dosledno zavračala, se je neke noči preoblekel v dostavilca brzojav in sredi noči nesel svojo oboževanico nujno brzojavko, ki pa jo je seveda sam sestavil. Posrečilo se mu je res, da se je prigoljufal v ženinno spalnico, a tam je dobil mesto poljubov par čvrstih klofut, da jo je hitro zopet pobrisal. Žena je vrhu tega potožila svojo nadlogo dvema svojim bratom. Na njun nasvet je povabila zaljubljenega moža neke noči na randevu v svojo hišo. Vse srečen je ta prihitel. Ko pa je že sanjal o mehkih objemih svoje izvoljenke, so ga pograbile trde pesti njenih bratov in ga preklestle do nezavesti. Rešila ga je šele policija.

× **Oskrbljeno pokopališče.** V vasi Pabianici na Poljskem so prišli trije pijani fantje ponoči neko vaško devotko in jo prisilili, da je odšla z njimi v gostilno. Tam so nekaj časa popivali, potem pa odšli na pokopališče, kjer so posadili devotko na grob, prižgali pred njo svečo in začeli plesati okrog nje bojni p'es. Ko so v divjem plesu omagali, so planili na devotko, strgali z nje obleko in jo hoteli posiliti. Nago dekle se je na vso moč branilo in tu je neki fant odločil na grobu stoječi leseni križ ter udaril devotko po glavi tako, da je omedlela. Ko se je zopet zavedla, je srečno ušla nasilnim fantom. Drugi dan so orožniki nasilne fante aretirali.

× **Nazadovanje porodov na Švedskem.** Propaganda za vitkost in moderno linijo je tudi v Stockholmu, prestolici Švedske, rodila svoje sadove. Švedski listi poročajo, da je število porodov v letu 1927 znatno nazadovalo in znaša komaj 11,6 na tisoč oseb. Umrljivost pa je skoraj ravno toliko in sicer 11,4 na tisoč oseb. Drug simptom modernega časa so tudi številne ločitve zakonov. Lansko leto je bilo 4444 porok, ločilo pa se je 544 parov.

× **Trajaloča neura nad Japonsko.** Nad Japonsko še vedno divjajo strahovita neurja in snežni meteži. V okolici Migate v zapadni Japonski je ciklon ubil 21 oseb, 18 pa jih je bilo ranjenih. Ciklon je porušil 90 hiš. Nekateri kraji so odrezani od sveta, v garniziji Sayawa, ki je popolnoma izolirana, je nastopila lakota.

× **Madžarske prosvetne oblasti proti kratkim krilom in svilenim nogavicam.** V vseh budimpeštanskih višjih dekliških šolah se je pričela v ponedeljek gonja proti kratkim krilom in svilenim nogavicam. Vse učenke, ki nosijo nogavice v barvi, kože ali kratka krila, so poslali domov s stroгим naročilom, naj oblečejo dolga krila in črne nogavice. Profesorji so na konferenci sklenili, da v bodoče ne bodo trpeli v šoli nobene učenke s kratkim krilom, svilenimi nogavicami ali barvanimi ustnicami. V uradnem listu je izšla naredba notranjega ministrstva, s katero je pod najstrožjo kaznijo prepovedano moškim zalezovati po ulicah ženske in jih nadlegovati z raznimi nedostojnimi predlogi.

L. Mikuš
Ljubljana, Mostni trg 13
Izdovoljatelj dežnjikov
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic
Štiri delci za eno ceno oblačila.

Humoristični kotichek

Zajutrk.

Gospodinja: »Kaj želite za zajutrek? Kavo, čaj, kakao ali čokolado?«
Podnajemnik: »Meni je popolnoma vse eno, kako vi to imenujete.«

Pojasnilo.

«Gospod profesor, vi veste skoraj vedno vse. Povejte mi vendar, ali je res, da postanejo ženske starejše od moških?«

«Res je, res, gospodična. Zlasti vdove žive vedno dalje, ko njihovi moške.«

Srečanje.

«Zdi se mi, da sva se že pred enim mesecem srečala v tem lokalu. Vaša suknja se mi zdi tako znana.«
«To ni mogoče, takrat še te suknje nisem imel.«

«Go'ovo ne, ker je bila takrat še — moja!«

Nemogoče.

«Ti, ali že veš, da je Jože danes zjutraj ob petih umrl?«

«Tako? No, meni se to ne more zgoditi. Ob tej uri vedno spim.«

Po slovanskem svetu Lužiški Srbi

Največjo propagando za lužiške Srbe delajo Čehi, ki izdajajo že 8 let posebni list »Česko-lužički Vestnik«. Urejuje ga dr. Josef Pata, profesor in docent za lužički jezik na praški univerzi, ki ga Čehi nazivajo erbski ali polabski, je veja zapadnoslovanskega jezikovnega debla in nima popolnoma nič skupnega z jezikom južnih ali pravih Srbov. Nemci pravijo Lužičanom Wendli ali Sorbeni, pri tem pa nazivajo Nemci tudi južne Slovane za Wende. Ko se je lansko leto mudil v Jugoslaviji znani lužički pisatelj pastor Bogumil Švelja, je posetil predvsem luteranske »Wende« in Prekmurju, ne toliko iz verskih motivov kakor pa v nadi, da bo našel tam sorodno plemo, ki jih enako kakor lužiške Srbe Nemci nazivajo Wende. Švelja je opisal te svoje obiske v Prekmurju v spodnjelužičkem časopisu »Časnik«, ki izhaja v Budišinu že 77 let.

O Božiču je erbsko-lužička dijaška omladina imela svoj sestanek v Pandičih pri Budišinu, kjer je priredila tudi dramsko predstavo. Istočasno se je vršila glavna skupščina Matice Lužičke v Budišinu pod predsedstvom starostu lužičkih pisateljev in učenjakov profesorja dr. Muke. V svojem gospodarskem referatu je ugotovil profesor Arnold Barth, da so se lužički Srbi gospodarsko skoraj popolnoma osamosvojili. Imajo lastne denarne zavode, lastne tiskarne in razne druge gospodarske institucije. Bolj neugoden je položaj v Spodnji Lužici, kjer je narodni pouk že izginil iz osnovnih šol. Lužički jezik se tam poučuje le še privatno. Poseben odbor Matice proučuje zgodovino in etnografijo lužičkih Srbov. Zlasti v zadnjem času je opaziti pri lužičkih Srbi živahno narodno gibanje, ki stremi za obrambo narodnih pravic in narodno vzgojo mladine. Posebno mnogo deluje na tem polju lužički Sokol, ki se je začel po vojni razveseljivo razvijati.

Vojna propaganda v Rusiji

Meseca februarja se vrše v sovjetski Rusiji vsakoletni vojaški manevri. Dandanes je v Rusiji postala možnost nove vojne najmodernejša tema. Čegar akutnost se je že povečala s pripravami za svačeno proslavo devetletnice sovjetske armade, ki jo obhajajo v nedeljo 20. februarja. Devetletnica sicer ni običajna za proslavo jubilejev, vendar pa je sovetom dobrodošla za vojaško propagando. Sploh postaja februar v sovjetski Rusiji vojni mesec, mesec vojaških proslav in demonstracij, ki so zlasti letos v glavnem naperjene proti Angliji.

Proslava devetletnice se pripravlja tudi v časopisju. Centralni novinski urad v Moskvi je razposlal dne 14. februarja vsem listom poseben radio-cirkular z obsežnimi instrukcijami za proslavo. Cirkular ni namenjen za objavo, marveč služi listom samo v informatijske svrhe. V tem cirkularju se med drugim naglašajo: »Splošni mednarodni položaj zahteva večje zanimanje podoželskih mas za obrambo sovjetske Rusije. V tem smislu se mora izkoristiti 20. februar kot obletnica osnovanja sovjetske armade. Ob tej priliki je treba prikazati politiko sovjetske Rusije kot miroljubno, poročati o mednarodnem položaju in naglasiti, da postaja vojna nevarnost od dne do dne večja in je zato potrebno obratovati pozornost na obrambo sovjetske Rusije in ojačanje reče armade. Pri tem pa je seveda nujno potrebno, da se nikjer ne omenja niti čas, niti kaka država, s katero bi se mogli zaplesti v oborožen spopad.«

Zadnji odstavek se zlasti nanaša na nedavne govore Vorosilova in Buharina, ki sta izjavila, da ni izključena možnost, da pride do pomladi do oboroženih konfliktov. Ruska provinca je bila radi te vesti zelo vznemirjena in vlada bi rada vplivala nanjo zdaj v pomirjevalnem smislu zlasti ker so se ponekod že pojavile špekulacije z živili. V nekaterih provincialnih mestih se je začelo prebivalstvo že resno pripravljati na vojno te kopičiti živila, obleke in druge potrebščine, ki jih v vojnem času običajno primanjkuje.

Posebno svačena bo proslava v Moskvi, kjer se je udeležilo najvišji predstavniki sovjetskih oblasti. Splošno se opaža, da prevladuje v sovjetski Rusiji vedno bolj nekdanji pruski vojaški duh, ki sicer ni obložen v cesarske uniforme, pač pa ovit v komunistične in internacionalne zastave. Vse to pa tudi potrjuje vesti o mrzličnem oboroževanju sovjetske Rusije, ki računa s tem, da se bo moral komunistem in boljševizem morda že v najkrajši dobi z orožjem v roki boriti za svoj nadaljnji obstoj: ali za končno zmago ali pa za začetek konca...

Knjige, brošure, časopise, vsakovrstne tiskovine za društva, trgovce, obrtnike, urade in denarne zavode, delnice, lepake, posetnice, osmrtnice itd. izdeluje lično in ceno Narodna tiskarna v Ljubljani

Iz življenja ljubljanskih dobrovoljčkov

Čudna medicina. — Barčica po cesti plava.

Ljubljana, 17. februarja.

Kdo ve, koliko prstov bi moral človek imeti na roki, da bi prešel tiste ljubljanske pacijente, ki jih leto in dan vije v žolodcu in si za medicino svojih notranjih težav ne voščijo ničesar drugega kakor požirek brnjave ali druge žgane pijače. Naravno, ne branijo se tudi ne drugi tekočih zdravilnih pripomočkov in je posebno dalmatince pri njih na prav dobrem glasu, ker je precej gostejši, izdatnejši in tudi cenejši kakor domači eviček. Ampak zdajle v predpustnem času, ko so jutra navzile ugodni zimi meglice in hladna, je ni medicine čez brnjave in drugo žgano pijačo.

V vseh putikah, intimnejših domačih oštarjih in trgovinah z žganimi tekočinami so v jutranjih in prvih dopoldanskih urah opisani pacienti najrednejši gostje. Ni treba, da bi vsi bili rdečenoči, posvajkani, tipični pijančki. Na brnjave, dročeno, pelinkovec in druge grenčice se zglajajo tudi prav ugledni možje. Ampak originalni ljubljanski jutranji uživalec žgane ostanje tisti možički, ki se pri prvih dveh štamperličkih samo obližejo in šele pri tretjem ali četrtem nekoliko oddahnejo.

Stari Pavlek je tak bolehen ljubljanski romar, ki gre sleherni jutro k opravi v popularno trgovino na oni plati Ljubljane. Dobro ga poznajo vsi nameščenci in vedo ustrezni njegovim težavam. Glavna težkoba je samo v tem, da so Pavleku zdaj na stara leta že vse medicine nekoliko prešibke, takorekto že ne učinkovite, in starček ne pogreje niti grla, a kje žolodec, kri in ude. Nedavno jutro mu je v trgovini izredno ugajala mala zamašena stekleničica z zagonetno temno pijačo. Tako dolgo je torej moledoval trgovske nameščence, da so mu privoščili par požirkov.

— To je dragocena stvar! so se izpočetka branili. Liter po 700 Din...

Ker pa je Pavleka le še huje zvijalo, so mu natočili in je po vrsti izpraznil par kozarčkov.

— Malo slan je ta vrag! je komentiral in se končno prav lepo zahvalil.

Naslednje jutro so nameščenci v trgovini že s skrbjo pričakovali starega Pavleka. Likar, ki so mu ga privoščili, namreč ni bil nič drugega kakor »Juhan«, znani ekstrakt in pridelek za juho...

Pa je Pavlek prišel zdrav in čvrst, in se je pihal:

— Ta mi je pomagal, tega mi še dajte! Opisana zgodba o Pavleku in njegovem likerju se zdaj s smehom kolportira po Ljubljani kot najnovejša marka iz življenja ljubljanskih žolodčnih pacientov.

Janez Skok je drugače fant od fare, samo eno slabo stvar ima, da se ga rad nažeha.

Zdaj v predpustu so Janesove izkušnje še posebno hude. Vse pleše in raja. Janez pa tudi ne more mirno gledati, kako se drugi trenirajo za štiridesetdnevni post. Doba spletnega veseljačenja se bliža koncu in kdo bi Janezu sameril, da pogleda v komarček večkrat in globlje kakor običajno.

Oni dan je gnil izkušnjavec Janes pa popokine v oštarijo. Tu mu je nali v žolodček toliko opojne tekočine, da je Janezu kmalu močno udarilo v možgane. Stoli in mize so mu začeli plešati pred očmi, vsak gost je imel tri glave, samo račun Janez kljub labirintu v obeh in medijavosti v glavi ni hotel videti. Zato ga tudi poravnal ni, marveč je svetoval gostilničarju, naj ga ovekoveči s krede na vratih, potem je pa odjadril z božjo pomočjo proti domu.

Kdor je imel kdaj preveč vinskih hlapov v možganih, bo pač razumel, da Janezu ni bilo lahko voziti barko tako, da bi se divjem plesu dreves kandelabrov, hiš in ljudi tu pa tam ne prekuemila. No, pa jo je vendar srečno pripeljal do sodnije, kjer ga je čakal prvi brodomol. Janezu je zaplesala pred očmi velika sodna palača in še je videl v duhu, kako ga je neusmiljena roka vtaknila med stanovalec severnega dela te nevarne hiše, ko so mu naenkrat odpovedale noge. Siromak je obležal na trotoarju. Dolgo je študiral, kako bi zopet zavzel normalno človeško pozicijo, končno je pa sklenil poklicati na pomoč vogal odne palače. Po vseh štirih se je splazil do vogala in zlezal ob njem na noge. Toda Janezovih muk s tem še ni bilo konec. Treba je bilo nadaljevati križevo pot do doma, kjer je čakala Janeza postelja, morda pa tudi žena z burkljami. Naj bo že karkoli, Janez je sklenil voziti barko po razburkanem trotoarju naprej.

V ta namen se je naslonil s hrbtom na steno sodne palače in napol z vinskimi hlapci prepojene možgane, da bi ubral pravo smer. V bližini stoji kandelaber, toda Janesove oči so videli najmanj deset kandelabrov. Kateri je stal trdno tako, da bi mogel nuditi varno oporo, tega Janez ni mogel pogruntati. Zbral je ves svoj pogum in se zagnal v dolgih krivuljastih skokih v krdele plesočih kandelabrov. K sreči je pogodil pravega. Oklenil se ga je kot najboljšega prijatelja in ni mu šlo v glavo, da se vsa okolica prekučuje, samo on stoji s svojim nemim odrešenikom na nogah.

Od kandelabra je usmeril Janez svojo barko proti živi meji, kjer si je v glavo med vejami malo odpočil, potem je pa nameril težke korake proti drugemu kandelabru. Spotoma se mu je barka še enkrat prekućila. Tako jo je vozil od kandelabra do kandelabra, ob živi meji in hišah dalje do doma, kjer je našla v postelji varno pristanišče.

pevka izgubila svoj glas in sedaj toži družbo za 100.000 dolarjev odškodnine, to je okoli 5.600.000 dinarjev. Pravilo, da bo tožbo dobila in bo tako preskrbljena za celo življenje.

Prav zanimivo so nekatere številke. Tako je bilo lansko leto iz Zedinjenih držav deportiranih nad 40.000 tuincev, ki so prišli nepostavnim potom v deželo strica Sama. Med temi »nezaklenjenimi priselenci« je bilo tudi mnogo Jugoslovenov, ki so v svoji naivnosti nasledili raznim izseljenškim sieparjem.

V Ameriki je lov za rekordi posebna slast in privlačnost. Ne postavljajo se samo rekordi na sportnem polju, marveč tudi v raznih ekstravagancijah, v plesu, življenju itd. Originalen rekord je nedavno postavil v mestu Winnipeg 47letni brivec Mary Smet, ki je stavljal, da spije v šestih urah največ čašic kave. Pil je baje do onemoglosti in popil 66 čašic kave. Njegovi tekmeči so zaostali daleč za njim.

19letni mladenki Suzani Kukla iz Clevelanda je že dvakrat pretela smrt v valovih. Ko je bila stara 15 let, ji je nekoč postalo pri kopanju slabo in je že »zagala«, a v zadnjem hipu jo je rešil neki pogumni plavalec. Dve leti kasneje se je zopet potapljala, a tudi takrat ji je bila sreča mila in so jo rešili gotove smrti. Sedaj je utonila v kopalni kadi, v kateri so jo našli mrtvo!

Prohibicija je zopet zahtevala nove žrtve. V mestu Camdensu je močan oddelek policije ustavljal tolpo tihotapcev alkohola. Nastala je krvava bitka, v kateri so bili ubiti trije prohibicijski uradniki, banditi pa so pustili na bojišču dva mrtveca.

Kako ogromne zaloge vtihtapljenega alkohola se nahajajo v Zedinjenih državah, priča tudi dejstvo, da so prohibicijski agenti na farmi Manna, država New York, zaplenili 3000 hl vina in žganja.

Te dni je bil aretiran policijski uradnik Bernard Waters iz Burnesida pri Chicagu, ki se je sam bavil s tihotapstvom alkohola.

Sokol

Jubilej českoslovaških legij in Sokolstvo.

17. januarja je poteklo 10 let, ko se je osnoval v ujetniškem taboru Santa Maria Capua Vetere v Italiji »Českoslovaški dobrovoljski sbor«. Bil je v začetku majhen, a se je pozneje razvil — po kulturnem in prosvetnem prizadevanju — v močno organizacijo 12.000 članov, ki so tvorili českoslovaško armado v Italiji. Dobrovoljski pokret in duh v Italiji je zrasel iz Sokolstva, rodila ga je Tyrseva ideja, nekovi tvorci in nositelji so bili »Sokol«. Začetnik i predsednik českoslovaškega zbora je bil br. Jan Capek, načelnik sokolske župe Moravsko-Slezke in njegova je zasluga, da je vladal v dobrovoljski organizaciji sokolski, demokratični duh. Sokolsko bratstvo je došlo tu do popolne veljave in ni bilo med njimi gospodov in slug. Sokolska misel je bila duša dobrovoljske organizacije.

Tekma dekav Sokola I na Taboru dne 13. t. m. je pokazala prav lepe tekmovalne uspehe. V višjem oddelku je tekmovalo — v razmeroma zelo težkih vajah in sestavah — skupaj 15 dekavov v dveh vrstah, od katerih si je pridobil I. mesto Milih Tihomil 97,5%, Jordan Vilko II. mesto s 90,5% in III. mesto si dele Beranek Jože, Kukec Stane in Levard Arnold s 87,5% vseh dosegljivih točk. V nižjem oddelku je tekmovalo 40 dekavov, od katerih je dobilo 7 nad 90%, 16 nad 80% in 7 nad 75%. V tem oddelku si je pridobil I. mesto Betetto Evgen s 97,8%, II. mesto Seagnetti Drago s 97,1% in III. mesto pa Čepin Jože s 95,7%. Poleg navedenih pa je posebej tekmovalo še 21 najmlajših dekavov. Sokola I. mladinski odsek priredi dne 5. marca popoldne v glavni dvorani na Taboru zabavno šaljanko svoji deci, ob kateri priliki se bodo razdelile tekmovalcem diplome. Ob tej priliki nastopijo deklice s par točkami in pričakovati je prav prijetnega dne med našo sokolsko mladino. Se danes opazujemo stareše in prijatelje sokolske dece na to prireditev ter jih vabimo na udeležbo.

— Občni sbor Sokolske župe v Celju se bo vršil jutri, v nedeljo, 20. t. m. ob 8. uri zj. v prvem nadstropju Narodnega doma.

Sokolstvo in vprašanje Bolgarov. Sokolstvo je med vsem kulturnimi in prosvetnimi organizacijami na prvem mestu v delu za kulturno in prosvetno zblizanje vseh Slovanov. Njegova plemenita — sokolska stremjenja pa gredo še dalje po poti načel, bratstva, enakosti in svobode. Verjamo, da bo tudi jugoslovanski Sokoloni odločilni in merodajni faktor, ki bo s svojo vplivno in bratsko besedo največ pripomogel k tesnemu zblizanju Bolgarov z jugoslovansko družino. Premagane bodo ovire — in mogoče že bližnja bodočnost pokaže uspehe.

Film o VIII. českoslovaškem zletu je gotov, kot poroča ČOS. Tako bo končno tudi našemu Sokolstvu in sokolski javnosti dana prilika, da vidi v filmu vso veličastnost tega velikega sokolskega praznika.

Starostništvo JSS se je spomnilo na svoj zadnji selj smrti našega najstarejšega Sokola brata Drenika. Brat podstarosta Kajzeli je v odsotnosti brata staroste Ganza omenil neprecenljive zasluge v zvezi Sokola Drenika, ki je stal ob zibel našega Sokolstva in čigar srce je še ob koncu njegovih dni mladeniško gorelo za višje — sokolsko idejo. — Slava in mir bratu Dreniku!

Vestnik sokolske župe »Petar Veliki« objavlja v Tuzli prinaša v svoji zadnji številki sledečo vsebino: Sokolske svečanosti 19. sept. 1926. v Tuzli. Sadržaj: Serbi: Po prazniku sletu. Letovanje sok. društva v Lukavcu v Olovu in sok. društva Bjelinskog u Banji Kavičaji. Sadržaj: Serbi: Naši muslimani i Jugoslovansko Sokolstvo. — Zupske društvene vesti. — Rad i stanje sok. društva tuzlanske župe koncem 1926. i. — Proslave 1. decembra u našoj župi.

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Rezerviranost in nesigurnost je vladala na sladkornih trgih tudi pretekli teden. Trgovina je slaba, verizništvo se peča s statistiko in ugotavljanje glede nove sladkorne kampanje. Ameriške sladkorne trgovine upajo, da bo letošnja omejena kubanska produkcija kmalu popolnoma razprodana in da bodo tudi cene poskočile. Četudi bo letošnji evropski posev večji, je treba računati s tem, da mo morala Evropa, osobito Anglija kupiti najmanj 1 milijon ton kubanskih surogatov. Dobro znamenje vidijo vedragovci s sladkorjem v tem, da Anglija že sedaj kupuje kubanske surogate in da se je njen uvoz znatno povečal.

Taktika Kubancev še vedno ni povsem jasna. Po zadnji cenitvi je znala sicer produkcija na Kubi do 3. februarja samo 815 tisoč ton proti 1.068.000 lani, vendar bo pa pritisk kubanskih surogatov na newyorški trg velik, čim cene nekoliko poskočijo. Kuba namerava najbrže hitro razprodati letošnji pridelek, da bi mogla poleti vplivati na pomankanje sladkorja in svoj pridelek v prihodnji kampanji podražiti. Cene na newyorškem trgu so ostale pretekli teden večnomo neizpremenjene. Samo pozni termini so čvrstjeji, ker operirajo z njimi verizniki. Enak je položaj tudi na evropskih trgih. Angleška rafinerija se je preskrbela s sirovinami iz Amerike in zato je promet na trgu slab. Povprašuje se samo po prvostanem čistem sladkorju. Tudi na praškem trgu je bila trgovina slaba. Izvoz preko Hamburga je začel znatno pojemati. Po českim sladkorju povprašujejo na praškem trgu samo Avstrijci in Švicarji.

Tržne cene v Ljubljani

Splošna gospodarska kriza se ta mesec odraža tudi na ljubljanskem trgu, kjer je zavladala precejšnja stagnacija ob običajnih tržnih dnevih. Drugeče izredno živahni sobotni trg je danes kazal le delno sliko živahnosti. Kmetje so pripeljali na trg le malo krompirja, ki ga zadnje tedne sploh večkrat pripeljejo. Cene so v splošnem ostale neizpremenjene, le slanina je poskočila za 1 Din, a cene jajcem so padle od 1,50 na 1 dinar komad. Cene posamnim živilskim potrebščinam so:

I. Mesni izdelki: goveje meso v mesnicah 18 Din, na trgu I. 18, II. 15, telečje I. 20, II. 17, prašičje I. 22,50, II. 19—20, slanina 19—21, slanina na debelo 20, mast 23—25, šunka 30—35, prekajeno meso I. 30, II. 25—27,50, koštrunovo meso 13—14, jagnjetina 20, kozliček 20, konjsko meso I. 8, II. 6, hrenovke 32, sveže kranjske klobase 25, pol prekajene 32—35, suhe 50, prekajena slanina 28—25.

II. Perutnina in divjadina. Perutnine je bilo danes na trgu razmeroma malo. Primerno povpraševanje. Cene: kokoši 25—35, petelin 30—40, raca 30, domači zajec 15—20, divjadine na trgu primanjkuje in je danes sploh ni bilo.

III. Ribe. karp 25—30, linj 25, ščuke 35, netto, prvi potnik firme Giovanni Todeschini, prve italijanske tvornice iz Milana.

Pavla se je jedva vzdržala od smeha, poklonila se je in odšla s prvim potnikom na drugi konec bazara.

Ugo Martinetto je razvil vso svojo zgovornost, da dokazuje zelo zamotano stvar: firma Giovanni Todeschini, prva italijanska tovarna zobotrebcev, je bila voljna dati g. Filipu Vergelatti gotovo svoto, ako se odreče zastopništvu mehičanske tvrdke...

Pavla se je hotela najprvo glasno nasmejati, ali takoj se je zresnila. »Gospod, ali mi imamo denarne obveznosti napram mehičanski tvrdki, in če se odredimo, moramo plačati odškodnino...«

»Prav o tem želim, da se pogajamo!...«

Pogajanja so trajala tri dni. Vodila jih je Pavla (Filipo se je bil že odločil, oplošen od cele avanture, da prizna, da je mehičansko tvrdo izmislija Pavla) in završena so bila s tem, da je tvrdka Todeschini ponudila Filipu znano svoto lir, Ugo Martinetto pa roko Pavli...

Sprejeto je bilo eno in drugo.

sulci 60, klini 15—20, nirene 25, pečenke 10. IV. Mlečni izdelki in kruh: Trg je z mlečnimi izdelki bogato založen. Cene: mleko 2,50—3, surovo maslo 44, čajno maslo 55, maslo 44, bolinski sir 36—40, jajca komad 1—125, beli kruh 6, črni 5, rženi 5.

V. Sadje. Domačega sadja je na trgu vedno manj z ozirom na pozni čas, ker naši sadjarji ne goje vrst trpežnega sadja. — Cene: luksuzna jabolka 12, jabolka I. 10, II. 8, III. 6, oranže 1—2,50, limone 0,75—1, fige 10—12, orehi 12, luščeni orehi 34, suhe češnje 10—12, suhe hruške 6—8.

VI. Mleviski izdelki. Moka št. 0 5,75—6, št. 1 5,50, št. 3 4,50, št. 4 4, št. 6 3,50, kaša 6—7, ješprenj 5—7, ješprenček 10—14, koruzna moka 3,50—4, koruzni zdrob 4,50—5, pšenični zdrob 7, ajdova moka I. 9, II. 7, ržena moka 4,50.

VII. Kurivo. q premoga 42, mš trdih dre 150, mehkih 75.

VIII. Zelenjava. Tržanska kajserica 16, en divja 16, motovilec 40, radič 18—20, zelje v glavah 6—10, rdeče zelje 8—10, kisto zelje 3,50, ohrovt 8—10, podzemeljske kolerabee 1,50, špinata 18—20, čebula 4—5, česen 8—10, krompir 1,50—2, repa 1,50, kisa repa 2,50—3, korenje 1,50—2, peteršilj 8, zelenjava za juho 8.

—g Konkurne zadeve. Razglašen je konkurz nad imovino trgovca Alojija Pšunderja v Mariboru. Prijavni rok do 28. marca t. l. na okrožno sodišče v Mariboru. Konkurno sodišče v Novem mestu je odobrilo poravnavo v zadevi Marije Kastelic, trgovke v Praprečah pri St. Lovrencu.

—g Trgovinska pogajanja s Českoslovaško, Grčijo in Madžarsko. Tekom prihodnjega meseca se sestanejo naši in madžarski delegati na konferenci, na kateri se bo razpravljalo o trgovinski pogodbi med obema državama. Najbrže se prihodnji mesec tudi trgovinska pogajanja z Grčijo. Pogajanja s Českoslovaško so še itak določena za prihodnji mesec. Tako se bo naša država prvič istočasno pogajala s tremi državami. Ako se bo ta poskus obnesel, se bodo vrhila trgovinska pogajanja na enak način tudi v bodoče. Tako bi mogla naša država skleniti letno trgovinske pogodbe z vsemi večjimi državami.

—g Prošnje za zaposlitev tujih delavcev. Minister socialne politike je odstopil vse prošnje za zaposlitev tujih delavcev podrejenim oblastnim direktacijam dela, ki bodo lahko izdale dovoljenja za zaposlitev do 1. junija 1927.

—g Zahteve vojvodinskih mladičev. Savez mladičev v Vojvodini je poslal finančnemu in trgovinskemu ministru spomenico, v kateri zahteva, naj vlada nemudoma ukrene vse potrebno, da se ublaži kriza naše mlinske industrije. Mladiči zahtevajo v prvi vrsti vnoze olajšave pri prevozu moke v pasivne kraje.

—g Sarajevani zahtevajo podružnico Obrtne banke. V sredo se je vršil v Sarajevu sastanek delničarjev Obrtne banke, na katerem je bila izražena želja, da se ustanovi v Sarajevu čimprej podružnica Obrtne banke.

—g Direktni promet s Madžarsko. 15. t. m. so stopile v veljavo tarifne olajšave pri prevozu madžarskega blaga po naših železnicah. Te olajšave so sestavni del pogodbe o direktnem prometu, ki je bila sklenjena med našo državo in Madžarsko.

Tragična usoda cigančka v vreči

Cigani so v okolici Daruvara prava nadlega prebivalstva. Ker pa jim opreznost ljudstva ne dopušča več običajnih tatvin, so se te dni poslužili originalnega trika, ki pa je zanje tragično končal.

V hišo premožnega vinogradnika je nedavno popold. prišla ciganka z večjo vrečo. Doma se je nahajala samo 15-letna hčerka, ki je ciganki na jokavo moledovanje dovolila spraviti vrečo v hišo.

Ko je dekletu opravilo svoje opravke in se vrnilo v hišo, je opazilo, da se v vreči nekaj premika. Uplašena je odločno devoljila popadla očetoovo puško iz zida in dvakrat ustrelila v vrečo, iz katere se je začelo bolestno javkanje. Dekle je poklicalo sosedo na pomoč. Odprli so vrečo in izvlekli malega petletnega cigančka, ki se je že boril s smrtjo. V vreči je imel poleg sebe nož in pištolo. Bilo je takoj jasno, kakšna je bila cigančkova naloga v vreči.

Moral bi bil proti večeru v primernem trenutku prezezati vrečo in dati cigančino signal za napad na hišo. Sosedje pa so pozvali orožnike, ki so se poskrili v hiši. Po par signalih s cigančino pištalko so se res začeli iz bližnje goste približevati ciganjski vozovi. Ustavili so se pred hišo, a preden »cigani začeli stopiti preko praga so jih obkolili orožniki in zvezali vse do zadnjega. Tako je torej lakav ciganjski naklep sprevlil cigan same v post, razen tega pa povzročil smrt malega cigančka.

in njenega moža je novi bazar prodajal tudi zobotrebce tvrdke Giovanni Todeschini.

Kar se tiče mehičanske tvrdke, je Filipo Vergelatti dal nov oglaš, da se je odrekel temu zastopništvu, ker ne želi pomagati tuji industriji na račun domače...

Ko je bilo tudi to vprašanje rešeno, se mu je šele oddahnilo. »Sreča, da je Mehika daleč! Manjkalo je samo to še, da bi se bilo dokazalo, da si je Pavla izmislila tvrdko Don Madera in Komp.«

Kako se je prestrašil, ko je stopil nekega dne v bazar tajnik trgovske zbornice! »Vi ste bili zastopnik neke mehičanske tvrdke in ste odložili zastopništvo?«

»Da, bil sem...« zajecjal je Filipo. »Dragi g. Filipo, trgovska zbornica vam je dostavila pismo, jaz pa sem prišel, da se vam tudi osebno zahvalim za to rodoljubno gesto! Tako je, domača industrija nad vsem! Živeli domači italijanski zobotrebci!...«

Hotel je najbrže še nekaj reči, ali pogled mu je padel na Emo. Približal se ji je. Vnel se je živ razgovor.

Medtem si je Filipo Vergelatti mislil sam pri sebi: »Kdo bi si mislil, da imajo mehičanski zobotrebci takšno moč! Pri moji veri, poleg njih bom prodal še drugo partijo svoje robe, ki se najtežje prodaja: Emo!«

Ameriške zanimivosti

Raziskavanje smrti na električnem stolu. — Dijaški samomori. — Ford in čarlston. — Svojevrsen rekord. — Žrtve prohibicije.

V ameriški javnosti vlada močan odpor proti smrtni kazni vobče, predvsem pa je usmrčenje z električnim tokom predmet številnih debat in komentarjev. Poudarja se, da ta način justifikiranja ni estetičen, ne human, predvsem pa je problematično da-li električni tok svojo žrtev takoj ubije. Ker splošno prevladuje mnenje, da električni tok žrtev najprej samo omami in onemesti, skušajo sedaj znanstveniki to trditev ovreči. Te dni bosta namreč na električnem stolu dala dva delikventa zadostne za svoje zločine, povodom njune justifikacije pa bodo razni učenjaki in znanstveniki skušali fotografirati akcijo srca obeh jetnikov, ko ju posade na stol in spuste v njuni telesi električni tok. Poskušili bodo razrešiti vprašanje, kako dolgo se upira življenje strašnemu navalu elektrike.

O ekscentričnih samomorih med dilažvom poročajo tudi ameriški listi. Neki dijak iz mesta Wadisona se je že dolgo časa bavil s problemom, ali je življenje tudi na onem svetu. Lepega dne si je pogol kroglo v glavo in napisal na listek, da je

šel v smrt, ker hoče vedeti, kako je na onem svetu. Zanimivo je, da si je radi silničnega vzroka končal pred dobrim mesecem življenje tudi njegov tovariš.

Mnogo se v Ameriki komentira odprto pismo, ki ga je poslala slovita plesalka Izidora Duncan avtomobilskemu kralju Henryju Fordu. Fordu namreč novi plesi, zlasti čarlston in blekbotom, ne konvenirajo, češ da so preveč erotični. Duncanova v svojem odprtem pismu zagovarja moderne plesne in trdi, da tudi stari plesi, ki jih odobrava Ford, temelje na erotiki. Fordu pismo baje ni posebno po godu, za Duncanovo pa je ta prilika dobrodošla reklama.

Nerodno je v Ameriki za prometno podjetje, če se potnik, ki se vozi v njegovem avtomobilu ali vlaku, primeri kaka nesreča. Ponesrečeni toži podjetje za visoko odškodnino in ker ameriška sodišča v tem oziru ne poznajo šale, podjetje tožbo navadno izgubi. Tako je nedavno treščil omnibus, s katerim se je vozila slovita ameriška koncertna pevka Dorothy, v voz poulične železnice. Radi silne kolizije je

Benito Mareschini: Meksikanski zobotrebci

Nihče ni obračal pozornosti na mali bazar, ki se je nahajal na koncu korza Vittorio Emanuele. Zastonj se je Filipo Vergelatti trudil na vse kriplje, da privleče k sebi odjemalce. Kupčija je bila od dne do dne slabša. To je ugotovila tudi Pavla, najstarejša Filipova hči, ki je pomagala v bazaru in je vsak večer pregledala blagajno. To pa je čutila tudi Ema, ki je pomagala materi v kuhinji že v časih, ko so bili obedi obilnejši...

Blago je bilo kljub vsemu temu prvovrsno in cene najprimernejše... Poleg tega je spadala Pavla med najlepše prodajalke ne samo tega okraja, ampak, kakor je Filipo ponosno trdil, tudi celega večnega Rima.

Životalili so tako iz dneva v dan. Vedno manj upanja je bilo, da bo kdaj bolje in osobito, da bosia mogla Pavla in Ema dobiti primerneža ženina. Kajti siromasnih deklet tudi v Rimu nihče ni maral.

»Nočem, da mi se zongavijo!« je govoril Filipo, razdražen. svojimi sosedom. »Rajše jih sam zadavim, nego da...«

Vsak dan, ko sia zajemala iz iste skleda, s'a Filipo in Pavla iskala izhoda iz teškega položaja, v katerem so se nahajali.

»Jaz mislim, da nismo dovolj re-

klame delali za svojo trgovino!« je prišla Pavla nekega dne do zaključka. »Kakšno reklamo, za vraga, naj bi še delali! Kakor da nima nihče drugi tega, kar mi prodajamo!«

»Ali bi ne mogli delati reklamo tudi za nekaj, kar nimamo? Meni je nekaj padlo na misel!«

Filipo je zajljal od začudenja... Ko pa mu je začela Pavla nekaj šepetaje razlagati, se mu je obraz kar razvelkel od zadovoljstva!

»Bravo! V trgovini je vse dovoljeno! Ti si najpametnejša ženska!...«

Dva dni kasneje je izšel v najvažnejših rimskih listih oglaš, prilično velik, da bazar Filipa Vergelatti razprodaja blago, ker bo od novega leta dalje g. Filip glavni zastopnik znane mehičanske tovarne hixlijskih zobotrebcev Don Madera in Komp., ki bodo boljši in cenejši od vseh dosedanjih, domačih in tujih zobotrebcev.

Oglaš se je ponovil nekolikokrat in je imel nepričakovan uspeh... Cel okraj je smatral za svojo dolžnost, da stopi v bazar, ne toliko, da se okorišči z znižano ceno, kolikor da vidi glavnega zastopnika mehičanske tvrdke.

Publika je začela še češče prihajati, ko se je pojavil v bazaru eleganten gospod z dvema elegantnima damama. To je bil mehičanski poslanik z ženo in hčerko.

»G. Filipo, smatral sem za svojo

dolžnost, da vas pozdravim in se vam zahvalim, ker krčite pot mehičanski industriji. Res, ni mi znana hiša Don Madera in Komp., ali ker je mehičanska, mora biti dobra...«

In nakupil je naračaj drobnarije. Bazar se je začel naglo prazniti in da bo razprodaja čim dalje trajala, je privlekel Filipo ponoči novo robo, ki jo je nakupil na raznih drugih razprodajah. Morala je priti na pomoč celo Ema, ki ji je novi posel bolj ugajal, nego kuhinja...

Filipo si je zadovoljno mel roke in venomer ponavljal: »P

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisalnih, računskih, kopirnih, razmnoževalnih strojev in blagajen po konkurenčni ceni.

Lud. Baraga

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 61

Zemljišče

(okroglo 17.000 m²) z malo hišo, pripravno kot stavbišče, v bližini trnovske cerkve, se pod ugodnimi pogoji takoj proda in se kupec lahko takoj vseli v njo. — Pojasnila daje in sprejema ponudbe. — Rajko Doberlet, Francišanska ulica št. 8, I. nadstropje. 424

G. Flux, Ljubljana,

Gospodarska ulica 4/I. — Posredovalnice boljših služb, čez 35 let obstoječa — išče in priporoča boljše osebe vsake vrste za tu in izven. Išče starejšo, zanesljivo, inteligentno osebo za lahka hišna dela in pisarniške posle z znanjem nekoliko nemščine; vstop po dogovoru. 417

Naznanilo otvoritve.

Sl. občinstvu naznanjam, da otvorim v soboto 19. II. *Dalmatinsko vinarno v Bohoričevi ulici 9.* — Točil bom izvrstna črna, rdeča in bela dalmatinska vina kakor tudi specialna vina Grk in Dingač na debelo in drobno. Obenem vam bom sl. občinstvo v soboto 19. II. na «DOMAČO ZABAVO». — Za obilen obisk se priporoča *Franjo Padovan*. 420

Kupim veliko blagajno

(železno) s pultom in omaro za registraturo. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Pisarna/402».

Blagajničarka

z večletno prakso išče službo v trgovini; event. gre tudi kot pisarniška moč v pisarno. — Cenj. ponudbe pod «Blagajničarka/384» na upravo «Slovenskega Naroda».

J. Štjepušin

— Sisak —

22-1 (takoj) zleži. — Cjanki franko.

Novosti svilenih klobukov

od Din 120. — naprej priporoča modni salon *STUCHLY-MA-SKE*, Ljubljana, Zidovska ulica št. 3. 410

Marker (servirar)

ali markerka — se sprejme v «Veliki kavarni» v Karlovcu. 391

Koncipijent

s petletno prakso želi v svrhu izpolnjenja iste premeniti svoje mesto. — Cenj. ponudbe pod «Dobra praksa/400» na upravo «Slov. Naroda».

GOSPODICNE se zopet sprejemajo v

pouk za šivanje

pri M. ALEŠOVEC, Cankarjevo nabrežje I. — Doba pouka poljubna. 396

Levo masko

posodim takoj. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Maska/406» na upravo «Slov. Naroda».

Stanovanje

ene sobe s kuhinjo išče miren zakonski par brez otrok. Plača za pol leta vnaprej. — Ponudbe pod «Čistost/407» na upravo «Slovenskega Naroda».

Levo sobo

oddam šivilji, event. s souporo bo kuhinje. Posteljo mora imeti sama. — Ponudbe pod «Leva soba/406» na upravo «Slov. Naroda».

5000 Din posojila

iščem nujno za 26 mesecev. Plačam dobre obresti in nudim sigurno garancijo. — Ponudbe pod «Sigurnost/382» na upravo «Slov. Naroda».

Lokal za trgovino

in trafiko se ša ša 622 in trafiko na prometnem kraju v mestu — iščem v najem. — Ponudbe pod «Lokal/397» na upravo «Slov. Naroda».

Pletilja

dobro izurjena — išče službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod «Pletilja/398» na upravo «Slov. Naroda».

Štedilnik

dobro hranjen — za 250.— di narjcv-naprodaj. — Rožna dolina, Cesta VII/4 (pri Čehu). 409

Najnovejši opeljalni izum svetlovalne plošče svetiljka.

AIDA z Anrovo žarilico

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, sol. cerkev, dvorac, vrtov itd. «AIDA» je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

SVARCO : drug

«AGREB» Preradovičeva ulica — iščemo zaupne zastopnike — Zahtevajte takoj prospekt! —

VLADIMIR GAJDAROV
AUD EGEDE-NISSEN
PAUL RICHTER

Danes! Danes!

Razkošno opremljeni salon-ki velefilm ljubavi in strasti — tiranstva in ženske emancipacije

„Ukročeni markiz“

Dne 12. t. m. se je vršila s kolosalnim uspehom slavnostna premijera tega prekrasnega filma v velikem Gloria-Palastu v Berlinu pod imenom: «Kampf der Geschlechter». Vsa kritika enoglasno hvali lepo vsebino, krasne igrance, izvrstno igrano sijajno režijo in prekrasne naravne posnetke. — Vsled velikega interesa, ki se opaža za ta velefilm, se prodajajo vstopnice za današnje predstave tudi v predprodaji. Premijero tega nadvse uspelega velefilma prinaša v Jugoslavijo

Elitni Kino Matica, najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Predstave v nedeljo ob: 3., ½ 5., 6., ½ 8. in 9. uri.

Kostanjev taninski les

običajne dimenzije, celoletna dobava, najtočnejše plačilo, kupi po najnižjih cenah

Franco Kupnik, Podplat

Ponudite: hlode, orehov, brst, javor, hrast in bukov n. 2474

Makulturni papir

kg a Din 5.—

proda' uprava «Slov. Naroda»

Francoske vezene toile

«volno, svilo, srebrom in zlatom po najnovejših američkih posrestrinskih pariskih» — Najmodnejši način in najfinišje izvršitev **vezanja zavorov, nerila, pregrinjav, izdelovan e in razpošiljanje šablona** za predtisk ženskih ročnih del. **Entlanje, ašuriranje, predtiskanje.**

Matek & Mikeš, Ljubljana

DALMATINOVA 13

SOLNE PEGE

Rumene in rdeče pegice odstranjuje v najkrajšem času laton «MUGET-TE» od Doc. Doraine & Cie, Paris, Din 40. Lepo in gосто rast obrvi in trepalnic dobite s tekočino «Wibra» Din 55.—. Sijajne, čarobne in zamamljive oči vam daje laton «Diamant». Garantirano neškodljivo Rdeče oči dobijo zopet svoj naravni sijaj. Din 55. Igrce odstranite za vselej po par dnevih uporabe. Din 50. Celokupno skladišče Docteur Doraine & Cie, Paris, «Centifolia», kosmetični zavod M. S. Hojka, Zagreb, Ilica 50. Zahtevajte brezplačne cenovnike in uvodila! 28-1

Tri lepa skladišča

skupaj ali posamič, dalje bivša kleparska delavnica in šupa, oboje pripravno tudi za skladišče — je oddati v Avg. Tomažičevi hiši, Dunajska cesta 9. — Zglasiti se je radi pregledanja pri hišnici v tamošnji veži, kjer se dobe tudi nadaljna pojasnila. — Najemnina po ponudbi in dogovoru. 388

Edino najboljše darila so:

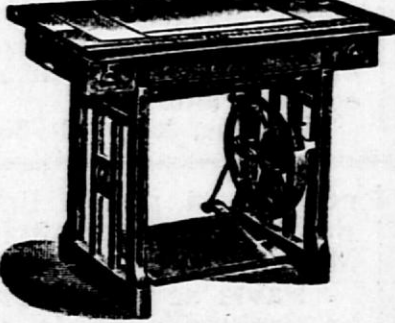
Josip Petelinca — šivalni stroji

GRITZNER

in pletilni stroji - Dubled

Najnižje cene. — Tudi na obroke. — Večletna garancija. — Najnovejša opreme.

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7. (Poleg Prešernovega spomenika za vodo. Telefon 913)

Savez apotekara Saradnika in Odbor službujočih farmacevtov javljata vsemu članstvu tužno vest, da je preminul po dolgi zavrtni bolezni njih zaslužni član

Ph. Mr. Francè Bizovičar

Pogreb se vrši v nedeljo, 20. februarja ob 3. uri popoldne.

Ohranimo tovariša v trajnem spominu!

Ljubljana, dne 18. februarja 1927.